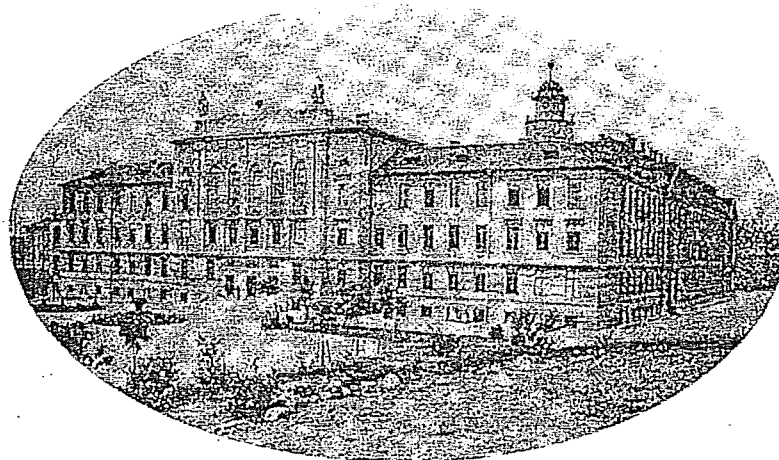
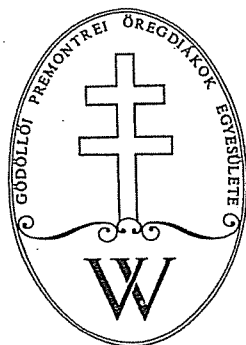

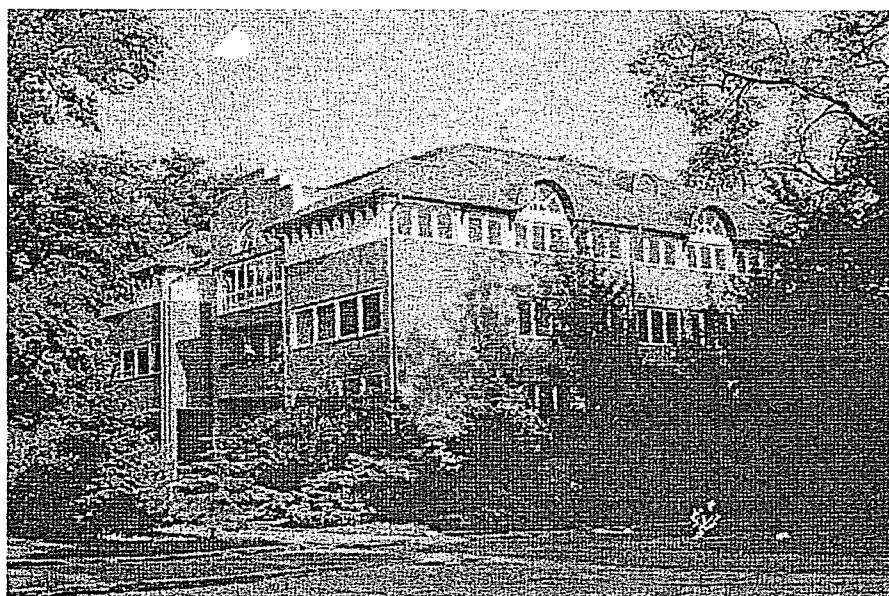

**A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK
KÖRLEVELE**

2006.

II. félév

Szent Norbert rendalapító atyánk

Mécs Lászlótól hallottam a következő példázatot: A holtak házaiban lakunk. A holtak vasútjain járunk... Mi is a premontrei rend tagjai, Szent Norbert által épített „házban” lakunk, de ugyanígy, akik valamilyen módon a Rendhez kapcsolódnak; ugyanebben a „házban” laknak. Kérjük Szent Norbert Atyánk közbenjárását, hogy megmaradjunk ebben a „házban”.

Szent Norbert Atyánk könyörögj érettünk!

*Eördög László Benedek O. Praem.
a Gödöllői Premontrei Öregdiák Egyesület elnöke*

Mécs László: Norbert csillagpillanatja

Keresztes háborúkba vonult a hős lovagkor,
Jeruzsálem királya már Godfried Bouillon akkor.
A pápát elfogató nagy történelmi port vert
fel Henrik császár. Ennek volt udvaronca Norbert.

Papféle. Hercegúrfi. Föl nem kent kanonok.
Siker nemtője várt rá s királyi rokonok.
Kényeztetettje volt ő selymeknek, bársonyoknak,
szerelmi dalnokoknak, virág-víg asszonyoknak.

Legtöbb lovag a Szent Grál titkát keresve ment át
romantikán, kalandon. Bejárt mesét, legendát,
míg egy erdőn mezíten Szépséget lelt, s a roppant
kalandvágy kispolgári, csodátlan csöndbe torpant.

Norbertnak útja más volt. Nem hívta-húzta Eszmény:
Szent Grál, Szent Sír se. Ifjú volt s így csak fél-
keresztény.

Az ifjúság pogány-kék tavában megfürödvé
vidám volt s nem merengett romantikába, ködbe.

Szülőföldjéről indult a Nibelung-dal hőse,
Siegfried: nagy mintakép – de nem villanyozta ő se!
Szép volt és fiatal volt. Kalandvágy nem zavarta,
Míg egyszer jött a sorsa nagy csillagpillanatja.

Egy reggel útnak indult, mint aki csak barangol.
Szép látvány volt: izomból, selyemből és aranyból,
táncos lován. Körötte tavaszvég: tarka ráma
egy jókedvű lovnak. Apródja ment utána.

Békét, Friedent jelentő Vreden-varába nyargalt
új tréfákon kacagni, zenét hallgatni, bordalt,
vagy csüngni kockajátszmán, szerencsén, hölgy-
kegyen,
hogyminden vágya végén pont, béke, csönd legyen.

Gyanútlan ment. Az Isten szerelmes Nap-szeme
féltékeny figyelte: féltette őt henye
bájak bíbor borától, torz kispolgári sorstól,
és felcsattant kezében villáma, mint ostor.

Vihart kavart köréje, villám csapott eléje,
és lebukott lováról. S míg foszlott szerte éje
lelkének, fellegének: úgy járt, mint Saul, ki Szent Pál
lett. Visszafordult. Ám még nem mágnesezte Szent
Grál.

Szent részegsége később jött rá, mitől a díbdáb,
puhány világfi hős lett. A többi: hogy mezítláb
járt, böjtölt, bőrvében szög volt, szidásra boldog
lett szíve: sablon-eszköz mind. Mesterségi dolgok.

Hátat-borzongató csak a Szentek műhelytitka:
hogymezd a rabmadárral repülni a kalitka,
s a Szenttel vaskörmel! Norbert repülve ment át
sorsán, megtele Szent Grált s átélte egy új legendát.

(1952)

Szent Norbert ünnep

Június 3-án tartottuk a szokásos öregdiák-találkozót. A szentmise főcelebránsa Ullmann Péter perjel volt. Ezen Balogh Piusz és diákok illetve junior öregdiákok kórusa énekelt. Egyesületünk elnöke, Eördög László beszélt Szent Norbertről, a rendről, az iskoláról, melynek újraindulását Fényi Ottó és az Egyesület elszánt akarata tette lehetővé. Szükséges azonban a Rend erősödése is, papi hivatás elfogadásával. A két korosztály (senorok és juniorok) együttműködése fontos az Egyesület további működéséhez.

A mise után beszámolók következtek. Várady Brenner András volt a moderátor. Üdvözölte jelen lévő egykori tanárainkat: Kovács Bélát és Bernard Le Calloc'h francia tanárt. A beszámolók sorát a Kassáról érkezett Czima György nyitotta meg. Szólt az idei ünnepségekről, Rákóczi hazahozatalának 100 éves évfordulójáról, Salkaházi Sára várható boldoggá avatásáról. Ez után Ullmann Péter a rend helyzetét vázolta: az Amerikában élő és az itthoni rendtagokat, valamint a novíciusokat, szólt az iskola működtetéséről is. Bárdy Péter igazgató folytatta ezt az iskola helyzetének ismertetésével, a pályázatok díjazásával, és azzal, hogy a 8 osztályos gimnázium mellett 4 osztályos is működik, előkészítő évfolyam is indult.

A sort Nagyváradról Vesselényi Tibor folytatta, ismertetve az elmúlt félév eseményeit, megköszönve a kapott támogatásokat. Budafokról Fleck Ottó egy képet adott át Zimándi Piuszról, aki osztályfőnöke és igazgatója volt, és aki előzőleg Gödöllőn tanított.

Ez után következtek a jubiláló évfolyamok: az 1931-esek és az 1936-osok közül senki sem volt itt, de Porzsolt Ferenc említette, hogy az 1936-ban érettségizett, már elhunyt bátyja révén ismerte az osztályt. Az 1941-es évfolyamból Kovács Sándor vázolta osztálytársai életének alakulását, az 1946-osok felelőse, Praznovszky Márta utalt délutáni találkozójukra, amelyről majd az őszi körlevélben számol be. Az 1951-esek emlékeit Jelinek Tamás foglalta össze: szólt a szétszóródott osztályról, mivel 1950-ben megszűnt a gödöllői gimnázium, évfolyamtársai más-más helyeken érettségiztek. A 2001/A-t Ángyán Péter, 2001/B-t Illés Gábor ismertette, mindketten kiemelték a nagy számú, felsőoktatásban való részvételt, ezért ritkább, de rendszeres az évfolyamaik találkozása.

A beszámolók után átmertünk a gimnáziumhoz, a kopjafás emlékműnél volt rövid ünnepség. Heltai Jenő: Szabadság c. versét szavalta egy gimnazista, utána koszorúzások következtek, végül a himnusszal zárult az ünnepség. Innen ebédhez vonultunk az egyetemi ebédlőbe.

Ebéd után Fényi Ottó sírját koszorúztuk meg, majd a gimnázium aulájában Rauscher Ede nagyváradi társunk fotóinak kiállítását csodáltuk meg. Innen felmentünk a Fényi Ottó terembe, kötetlen beszélgetésre hívott minket Haidegger Géza és Sármezey Árpád. Ennek során egykori diákemlékeket elevenítettünk fel. Nagyon jó volt visszatérni a gimnáziumi évekre, illetve az azok utáni találkozásokról is beszélgetni.

Mayer László

IN MEMORIAM GÁBRIEL ASZTRIK LÁSZLÓ O.Praem (Pécs, 1907. dec. 10. - 2005. május 16.)

A MAGYAR EGYHÁZTÖRTÉNETI ENCIKLOPÉDIA MUNKAKÖZÖSSÉG (METEM) által kiadott Magyar Egyháztörténeti Vázlatok sorozat 2005/3-4 számában nekrológ jelent meg egykori gödöllői tanárunkról, a francia gimnázium igazgatójáról. A visszaemlékezés írója *Sarbak Gábor*. A kiadvány felelős szerkesztőjének engedélyével alábbiakban közöljük a visszaemlékezés jelentős részét.

Az elmúlt évszázadra jellemző Gábel Asztrik premontrei kanonok életútja. Még a „boldog béke-időkben” született, ahogy ő mondta és írta: az Osztrák-Magyar Monarchiában, Pécsen. 1926-ban lépett be a jászóvári premontreiekhez, rendi stúdiumait a Norbertinumban végezte el, kanonok lett és 1931-ben szentelték pappá. 1936-ban doktorált a Pázmány Péter Tudományegyetemen. A magyar-francia szakos paptanár a gödöllői premontrei francia gimnázium tanára, 1941-től a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarán is tartott előadásokat. A külföldi érdeklődésre is számot tartó, először magyarul megjelenő dolgozatait rendre idegen nyelven, elsősorban franciául, de alkalmanként spanyolul is közzétette. 1947-ben választotta tagjai sorába a Szent István Akadémia. 1947-ben elhagyta Magyarországot, útja Rómán keresztül Kanadába vezetett, ahol rövid, egy éves torontói tartózkodása idején a tekintélyes Pontifical Institute of Medieval Studies-ban dolgozott. A következő évtől kezdve új hazája az Amerikai Egyesült Államok lett, ezen belül a Notre Dame Egyetemen (Indiana állam), az általa létrehozott középkori intézetben lelt igazi otthonra, a hallgatók egyre népesebb körében és könyvei között. A hallgatók, valamint Amerikát és Európát egybefogó tudós baráti köre nemcsak kutatói habitusát, hanem kiapadhatatlan életigenlését is értékelte. Ez biztosította munkája számára a megfelelő szellemi környezetet.

Tudományos kutatásainak biztos háttérrel adott alapos felkészültsége - felsőfokú tanulmányokat Budapesten és Párizsban folytatott - és többirányú érdeklődése. Itthon töltött éveinek dolgozatait egyetemi hallgatók és kutatók ma is haszonnal forgatják. Ezekben - tapasztalat útján megtanult - ismereteit adja át szerzőjük: hogyan kell a középkori kéziratot kézbe venni, mely elemekre kell odafigyelni, és főként pedig, hogyan kell ezeket értékelni, hogyan kell ezekből a továbblépéshez megfelelő adatokat szerezni.

Gábrriel Asztrik francia szakos tanár volt, és ez nemcsak témaválasztásán, hanem írásainak könnyedségén és eleganciáján is érződik. Érdeklődése a párizsi egyetem története felé, tágabb értelemben a középkori diákság élete felé fordul, és az egyetem középkori életének feltárása körül végzett kutatásai lettek igazán maradandók, mivel a források közzétételén és feldolgozásukon alapultak. E munkálatok tapasztalatainak birtokában ismét itthonra tekintett, és a pécsi és a pozsonyi egyetem történetét dolgozta föl. A szellemieken túlmenően a középkori egyetem életének gazdasági feltételeiről is írt tanulmányt. Amerikai tevékenysége jelentős mértékben járult hozzá a középkori kutatások ottani elismertségéhez. Publikációs tevékenységében tudatosan választotta a szakmai lehetőségek mellett az egyes dolgozatok önálló füzetként való megjelentetését, ami szélesebb körű nyilvánosságot biztosított eredményeinek. Talán ennek tudható be, hogy rendje folyóiratában, az *Analecta Praemonstratensiában* keveset publikált.

Az Indiana államban lévő Notre Dame egyetemen egyedülálló gyűjteményt hozott létre választott szakterületének, a középkori egyetemek tanulmányozására. Ennek és a Magyarországon korábban megkezdett tanulmányainak gyümölcse a párizsi egyetemen 1498 és 1547 között - tehát történelmünk és benne irodalomtörténetünk egy nagyon fontos korszakában - megforduló magyar studensekről összeállított kimerítő jegyzék: csak sajnálhatjuk, hogy az 1986-ban angolul megjelent munkát magyarul ma sem forgathatjuk. 2000-ben egyeteme könyvtárának ajándékozta értékes 16. századi könyvgyűjteményét, mely latin, francia, német, olasz, görög és héber nyelvű kiadványokat tartalmaz; összesen 262 címet 245 kötetben. A 60-as években megszervezte a milánói Ambrosiana könyvtár kéziratának mikrofilmzését, a sok tízezer fekete-fehér és színes felvétel páratlan lehetőség az értékes anyag tengerentúli tanulmányozására.

Magyarországról való távozása után magyarul keveset írt: meg kell említenünk, hogy magyar szentekről adott ki egy kis füzetet Clevelandben (1954), közelebbi kutatási területéről is vett témát: a párizsi egyetemen az angol-magyar kultúrkapcsolatokról is tájékoztatta a külhoni magyarságot.

Gábrriel Asztrik életútja tehát végérvényesen elszakadt Magyarországtól, és külföldön megjelent jelentősebb írásait itthon is csak egy szűk szakmai réteg ismerte, hasonlóan amerikai tudományos és tudományszervező tevékenysége részleteihez. Az idő multával, miután a Medieval Institute vezetésétől megvált (1952 és 1975 között volt intézeti igazgató), a nyugdíjas Gábrriel Asztrik érdeklődése erőteljesebben fordult szülőföldje felé. A hazafelé fordulás és az itthoni elismerés szándéka szerencsésen találkozott: Lékai László bíboros, prímás, esztergomi érsek 1982-ben, Mezey László professzor, Gábrriel Asztrik régi barátjának a közreműködésével a margitszigeti Szent Mihály premontrei prépostság címzetes prépostjává nevezte ki. Az egyházi elismerés mellől nem maradt el a világi sem: a Magyar Tudományos Akadémián „Ismeretlen magyar diákok Párizsban 1495-1525” címen tartotta meg akadémiai székfoglalóját 1982. október 1-én. Gábrriel Asztrik fényes akadémiai előadása Budapesten minden jelenlévő számára maradandó tudományos és előadói élményt jelentett. Még egy apró mozzanatot kell felidéznünk Gábrriel Asztrik magyarságával kapcsolatban: ha lehetősége nyílt, akkor egy-egy műve előszavát egy magyar szent ünnepére keltezte. Ezt tette Vincentius Bellovacensisről angolból németre fordított kis könyve esetében is, ahol Szent István király szeptember 2-i, a világegyházban megült ünnepe hívta fel a figyelmet a szerző nemzeti hovatarozására. Külföldi tudományos kitüntetéseit nem soroljuk fel, hanem csak egy hivatalos állami kitüntetésre utalunk: Gábrriel Asztrik a rendszerváltozás után, az Antall-kormány idején, a washingtoni magyar nagykövetségen vette át a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét.

Középkori szellemi életünk taglalásakor Gábrriel Asztrik kutatási eredményeit fel kell használnunk. Gábrriel Asztriknak azonban nem nyíltott lehetősége, hogy írásai magyarul idejében eljussanak hozzánk, és hatást gyakoroljanak a magyarországi kutatókra. Írásaiból - a sok új adat és meglátás mellett - fontos kiszűrni azt a tanulságot, hogy a középkori szellemi életet és ennek intézményeit belülről kell megismerni ahhoz, hogy a valóságnak megfelelő képet tudjunk róla alkotni. Gábrriel Asztriknak köszönhetjük, hogy alapvető kutatásai során a forrásokban mindig felfigyelt a magyar állampolgárságú egyetemi studensekre. Európa és Amerika így szerezhetett tudomást sok középkori és koraújkori honfitársunk egyetemjárásáról.

Gábrriel Asztrik a daylesford-i premontrei apátságban (Paoli, Indiana, USA) lelt örök nyugalomra.

Visszaemlékezések az 1932-es évfolyamtársakra

Berey János életútja

Szomorú hírt hozott a posta a napokban: 93 éves korában, 2006. április 15-én, nagyszombaton csendben elhunyt a vasdiplomás okl. építészmérnök, MÁV mérnök főtanácsos.

Berey János egyike volt azon keveseknek, akik az újonnan megalakult Gödöllői Premontrei Gimnáziumnak 1924-től voltak tanulói, sőt annak első nyolc évét – örömeit és bánatait – találkozásaink során élményszerűen, utánozhatatlanul tudta elmondani. (Sajnos csak név nélkül tudom kedves történetét visszaadni, ami a konviktusi élet egyik jellemző esete volt. Az akkori évek nagy vívmánya volt a detektoros rádió, amivel a fiuk, titokban esténként „ablakot nyitottak” maguknak a világra. Lámpaoltás után ki-ki elkezdte a titkos helyekről előszedni, és működőképpé tenni a maga kis készülékét, antennát, földelést kialakítani. Egyik este valamelyik fiú éppen a szőnyeg alatt akarta az egyik fontos vezetéket áthúzni, amikor váratlanul a prefektus belépett a hálóba, és észrevette a földön térdeplő kisdíjakot. A kérdésre, hogy mit csinál ott, az ijedt nebuló kis füllentéssel vágta ki magát, hogy imádkozom!)

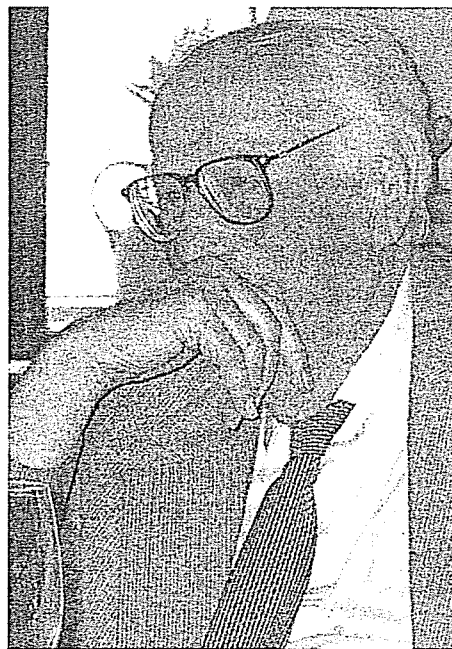
Élettörténetéhez szorosan hozzátartozik, hogy édesatyja volt az új gimnázium épületének a kivitelezője. Az első tanévekben még az épületegyüttesek nem voltak mind készen, így bizony sokszor előfordult, hogy János édesatyja ott járt a gimnáziumnál. Ilyenkor kikérte elsőszülött fiát a tanórákról, és körbe kísérve megmutatta neki az éppen készülő új részeket, aprólékosan elmagyarázva mit miért építenek úgy. Ezek a séták a nyiladozó értelmű fiú számára egész életére szólóan meghatározóak voltak, és elhatározta, követi atyját mesterségében.

Így aztán az 1932-ben sikeresen letett érettségi vizsgát követően beiratkozott a Műegyetemre, ahol hamarosan építészmérnöki diplomát szerzett. Azonban édesatyja igen szigorú volt fiával szemben, s addig nem engedte a családi cégbe lépni, amíg János – az atyja által kijelölt pallérok mellett – építőmesteri gyakorlatra nem tett szert. Ezt követően végre ő is tagja lett a Berey cégnek, és máig is szilárdan álló épületek kivitelezésében vett részt.

Azonban a politika hamar beleszólt az ő életébe is, rövidesen behívták katonának, ahol – civil szakmája ismeretében – az utászokhoz került. Az ő feladata volt hidak és más utakkal kapcsolatos műtárgyak helyszínen való megtervezése és kivitelezése, majd azok használat során való műszaki állapotának biztosítása. Az első alakulatokkal került a keleti frontra, ahol német utász alakulatokkal együttműködve tevékenykedtek. (Mesélte, hogy igen kemény tél volt akkor, amikor a Dnyeper folyón kellett két hidat is egymás mellett kialakítaniuk, az egyiket a magyarok, a másikat a németek építették. Olyan vastag volt a folyón a jég, hogy nem is kellett a híd pilléreit a folyó ágyába leereszteniük, elegendő volt a jégpáncélra rácsavarozni a tartókat.)

A katonáélet révén ismerkedett meg későbbi feleségével, Ungváron. (Egész pontosan először sógornőjével ismerkedett meg, aki az ungvári magyar parancsnokságon a géptávíró központban dolgozott, s az ő révén ismerkedett meg annak testvérével. Háborús időkben a szerelmesek hamar döntéshelyzetbe kerülnek, így János is úgy határozott, hogy nem hagyja magára szerelmesét, és külön engedély birtokában hazatért szabadságra, hozta magával menyasszonyát, bemutatta őt szüleinek, és a rövidesen megtartott esküvő után fiatal feleségét szüleire bízva, visszatért szolgálati helyére).

A vesztt háború végén János is rövid ideig orosz fogságba került, de hamarosan hazajöhetett. Felesége boldogan fogadta őt szülei lakásában, de édesatyja már nem élt. (Itt jegyzem meg, hogy János a sógornőjét is viszontlátta, aki a magyar csapatok visszavonulása után nem akart ismét idegen állam polgáraként élni, és testvére után jött Budapestre. János öccse, az ugyancsak volt premontrei diák István, bátyját követően kicsit később – amerikai fogságból – hazatérve egyszerre ismerte meg János feleségét, és annak testvérét, akivel hamarosan egymásba szerettek, és összeházasodtak. Így a két Berey házaspár esetében a férjek is és a feleségek is testvérek voltak!) Itthon éppen kezdett a demokrácia körvonalazódni,

sok régi kollegája bízta Jánost, hogy vágjon bele ő is, vegye át atyja cégét, és folytassa a megkezdett munkákat.

János azonban az orosz fogsága során megtanulta a szovjet metódust, s tudta, hogy rövidesen nálunk is kitör a kolhoz rendszer. Így aztán nem is nagyon kapcsolódott bele a családi cég munkájába, hamarosan felszámolta azt. Jó érzéssel az egyik legpatinásabb állami vállalatához a Magyar Államvasutak építkezési részlegéhez kötötte további életpályáját, ahol egész hosszú pályafutására tartalmas feladatokat kapott, s azoknak a kor színvonalának megfelelő végrehajtása volt önmaga mércéje. Tevékenysége elismeréseként mérnök főtanácsosi rangban nyugdíjazták.

Házassága gyerektelen volt, felesége viszonylag fiatalon elhunyt, János mégsem maradt családi kötelék nélkül, öccse családja – sógornője és unokaöccsei – őszinte szeretettel és törődéssel vették őt körül.

Budapest, 2006. május 4.

Mező Péter

IGALY GYÖRGY EMLÉKÉRE

1914 – 2006

Fekete jelzésű borítékot hozott a postás, már a lépcsőházban feltéptem, és döbbsentem olvastam: 92. életévében – keresztényi türelemmel viselt hosszú szenvedés után – 2006. március 23-án elhunyt Igaly György, a 32-es évfolyam meghatározó személyisége.

Nehéz Gyuri bácsiról nekrológot írni, hetek óta gyűjtöm a gondolatokat, de most már nem halogathatom tovább. Számomra Igaly György a legendák világában élt sok-sok éven keresztül, Apám ifjúkori emlékeztetéseiben gyakori szereplő volt. Gyuri bácsi volt az osztály legjobb matekosa, és egy-egy dolgozatírás előtt a konviktorokat felkészítette a várható feladatok megoldására. Volt rá idejük és erejük típus példák kidolgozására és sorszámozására, amit aztán mindenki gondosan elrejtve vitt magával az órára. Amikor a tanár felírta a példát a táblára, Igaly Gyurka szótlanul feltartotta a kezét, ujjaiával jelezve, hogy az adott feladatot hányas számú típuspéldája szerint kell megoldani. Innen kezdve ki-ki elővette a puskáját, és behelyettesítve az alapadatokat vidáman megoldotta a

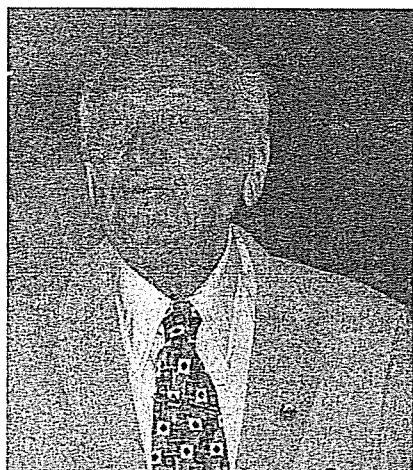
feladatot, ügyelve arra, hogy saját színvonalának megfelelően egy-két hibát utólag belevigyen. Aki erről megfélekedezett, azt kíméletlenül „lásd Igaly” felírás mellé még az elégtelen osztályzattal elmarasztalták.

2000 szeptemberében, éppen nyugdíjazásom előtti utolsó munkanapom estéjén, cseng a telefon, és valaki azt kérdezte, hogy annak a Mező Péternek vagyok-e a fia, aki '32-ben itt és itt érettségizett. Igen válaszomra bemutatkozott, hogy ő Igaly György, Apám volt osztálytársa, és arra kért, hogy vállaljam el az osztály évfolyam-felelősi tisztségét, mert még élnek vagy 12-en a volt osztálytársak, akik 2002-ben szívesen elmennének a 70. érettségi találkozójukra, de azt maguknak már megszervezni nem tudnák. Felnéztem a plafonra, és arra gondoltam, Úristen ezt a feladatot küldted számomra, hogy könnyebb legyen az itthon üléssel járó tétlenséget elviselni! És azonnal igent mondtam a kérésre.

Tudni kell azt, hogy a '32-es évfolyam eredeti felelőse Apám volt, aki az '50-es-'60-as évek nehézségei közepette is – sokszor az illegalitás minden eszközét igénybe véve – rendszeresen összehívta a volt gödöllői diákokat. Ezek a rövid és bujkálva tartott találkozók túlnőttek a saját osztálya keretein, az alacsonyabb évfolyamokból is sokan jöttek a „pockok” közül. Megfigyeltem, hogy Apa a sok-sok éves segédmunkáskodás mindennapi terheit a találkozók után könnyebben viselte el. Aztán Frischfeld Frédi bácsi is bekapcsolódott a szervezésbe, így az 1982-i találkozót már ketten szervezték.

Apa és Frédi bácsi egymás utáni halála után Ili néni (Frédi bá' özvegye) Igalyt kérte fel az osztályfelelősi feladatra, aki erre az időre éppen nyugdíjba került, bár mint igazságügyi könyvszakértő még sokszor kapott különleges feladatokat. Igaly nagy érdeme, hogy módszeresen felkutatta a '32-es

évfolyam elveszettnek hitt tagjait, amellet, nem hagyta magukra a volt osztálytársak özvegyeit sem, őket is rendszeresen meghívta az időről időre szervezett találkozókra. Ezek az események a '80-as évek végére, '90-es évek elejére tehetők, amikor már nem kellett többé bujkálni, nyíltan is vállalhatta mindenki, hogy ő Gödöllőn volt diák. (Anyám révén jól emlékszem ezekre az időkre, a megnövekedett létszámmal való kapcsolattartásnak az volt a módszere, hogy mindenkinek ki volt adva, a kapott levelet másolás után kinek kell tovább küldenie. Így a postaköltség megoszlott, és mégis időben értesült mindenki az eseményekről.)

Aztán megalakult a Premontrei Öregdiákok Egyesülete, amelybe Igaly révén az évek óta összegyűjtött kis csapat automatikusan belépett. Egyike volt azoknak a szenior öregdiákoknak, aki nem tudta elfogadni az újból beindított Premontrei Gimnázium tényét. Ebből eredő konfliktusai miatt lemondott tisztségéről és ideiglenes megoldásként egy mozgékonyabb öregdiáktársuk Szilágyi Gyula vette át az év-folyam felelősséget. Igaly azért a háttérből továbbra is irányította a '32-eseket, sűrűn beszélt telefonon barátaival, és levelezett mindenkivel. Amikor első alkalommal meglátogattam őt két nehéz szatyorra való iratot adott át, benne saját visszaemlékezéseivel, de az osztállyal kapcsolatos levelek is ott voltak. (Végig olvastam valamennyit, próbáltam valahogy megszerezni őket, nem sok sikerrel, mert a levelek borítékjai elkallódtak, és a volt osztálytársak egymást diákkori becenevükön szólították, így időbe telt, amíg rájöttem, ki írt kinek.)

Eleinte gyakran látogattam, segített a volt osztálytársak megismerésében, sőt a 2002 évi találkozós pontos forgatókönyvét is ő adta meg. Bizony nem volt könnyű megfelelni a feladatnak, de végül sikerült. Felesége halála nagyon megviselte, saját bajai miatt lakását nem hagyhatta el, így hosszú telefonbeszélgetések biztosították számára a külvilággal való kapcsolatot. Később már elmaradtak ezek, ő is megbetegedett.

A hosszú szenvedést a Megváltó feloldotta számára. Nyugodjék békében.

Budapest, 2006. május 24.

Mező Péter

Hat éve történt

Egy délután Fényi Ottó perjel atyával

A kétezredik év fontos dátum volt nem csupán az emberiség számára, hanem személy szerint számomra is. Abban az évben töltöttem a 60. életévemet, s mint ilyen, jogosultságot szereztem a nyugdíjba menetelre. Szeptember végén – éppen az utolsó munkanapom estéjén – kaptam a felkérést a '32-es évfolyam pártolására, valamikor novemberben vettem részt első alkalommal a Választmány Gyűlésén, ahol hivatalosan is megerősítést nyert az új feladatköröm. Ezen alkalommal ismerkedtem meg a Választmány tagjaival is, de főleg Fényi Ottó atyával, a Premontrei Rend perjelével, aki az Öregdiákok Egyesület elnöki tisztét is ellátta.

2000. év decemberében egyik este – teljesen váratlanul – Ottó atya hívott a lakásomon, hogy kapott egy gyászjelentést, miszerint **Röck Géza, a '32-es évfolyam tagja** meghalt, és a korábban felajánlott segítségemet kéri, kísérem el őt a temetésre, Szadára december 22-én 13 órára.

Mint afféle fiatal nyugdíjas még dolgoztam valahol, így nem tudtam azonnal igent mondani, meg kellett a kollegámmal beszélni, aki pozitívan állt a kérdéshez, mondván abban az évben az volna az utolsó munkanap, akár be se menjek, nem fogok hiányozni. Így aztán korán el tudtam indulni, és Ottó atya instrukciói alapján nem sok kérdezősködés után odataláltam a Fácán sor 3-ba. Egyedül volt a Rendházban, ő jött ajtót nyitni, s jöllehet még csak egyszer találkoztunk a novemberi értekezleten, úgy fogadott, mintha régi ismerősök lennénk, megkönnyítve számomra a „reformátusság”-omból adódó kezdeti bizonytalanság leküzdését.

Felajánlotta, hogy mielőtt beljebb mennénk, megmutatja a kápolnát, és már azon mód indult is a másik épületbe. Megszoktam, hogy ügyeljek a nálam idősebbekre, ezért kapásból rákérdeztem, hogy nem

kellene-e neki valami kabátot felvennie, ami igen jól esett Ottó atyának, és szót is fogadott. Csak ezután mentünk át a kápolnába, ami valóban nagyon kedves látvány volt. A Nagy Sándor tervei alapján készült festett-üveg oltárkép tényleg jól kifejezi a régi és új egymásra épülő folytonosságát. (Az eredetileg a régi gimnázium épületébe tervezett festmény az új templomban érvényesül igazán!)

Aztán a Rendházban kávéval kínált, és kicsit elbeszélgettünk, hogy engem is jobban megismerjen. Vittem magammal az 1982-ben tartott 50. érettségi találkozó fényképalbumát, megmutattam az addigra megismert még élő osztálytársak fényképeit, és azokat, akiket már én nem ismerhettem meg. Feltűnt, mennyire érdekelte apám leírása a találkozóról, mert a két példányban is meglévő emlékeztető másolati példányát elkérte.

Majd elindultunk a virágüzletbe a koszorúért, s utána Szadára a temetésre. Csodálatos koszorút kaptunk, a premontrei kék-fehér szalaggal, nem is fért el a kocsi csomagtartójában a hátsó ülésre kellett tennünk. (Egy öreg Skodám volt, amelynek az előre szerelt csomagtartójába bizony nagyobb dolgokat nem lehetett tenni!)

Elfelejtettem, milyen közel van Szada Gödöllőhöz, így aztán jó 50 perccel korábban érkeztünk, viszont volt időnk a temető megkeresésére. Csodálatos napsütésben, a katolikus templom közelében lévő családi sírkertbe irányítottak minket, ahol a koszorú átadása után – melyet a jó-szemű sírásó azonnal az első helyre tett –, a család korán érkező tagjaival sikerült igen hangulatos beszélgetést folytatni. Már az első szavak után kiderült, hogy nagyon vártak minket. Röck Géza bácsi négy lánya közül először Katalinnal találkoztunk, akinek Ottó atya be akart mutatkozni, de a hölgy jelezte, hogy ismeri őt, mivel ők is Gödöllőn laknak. Nem sokkal ezután az elsőszülött leány Erzsébet jött oda hozzánk. Tőle tudtuk meg, hogy édesapjuk már felesége halálakor úgy rendelkezett, hogy ha sor kerül rá, az ő gyászjelentésére feltétlenül írássák rá a GÖDÖLLŐI PREMONTREI GIMNÁZIUM ÖREGDIÁKJA kifejezést. Kiderült, hogy Röck Géza számos unokáinak egyike az új Premontrei Gimnáziumban tanul, és az évnyitókra, meg a Szent Norbert napi ünnepségekre az egész család el szokott jönni. Pontosan tudta, hogy a '32-es évfolyam tablóképe hol van kifüggesztve az új iskolában, s azon édesapjuk hol található. Majd édesapja utolsó napjairól számolt be nekünk.

A temetési szertartásra a családi kriptában került sor, ezt követően Röck Géza hamvait szülei és felesége mellé helyezték. Itt a sírnál tölem jobbra egymás mellett állt az elhunyt négy leánya, mindegyikük szinte teljesen egyforma csodálatos mélytűzű hűséges szempárral, ez a kép örökre kitörölhetetlen emlékként marad bennem. És bármerre néztem a gyászolók között, mindenhol felfedeztem az unokák és dédunokák tekintetének nyilván nem véletlen azonosságát. Valószínűleg Fényi Ottó atya is észrevette ezt a jelenséget, mert búcsúztatóját úgy kezdte, Géza bátyánk élete nem volt felesleges, hanem igenis egy megélni való élet volt, melynek során ő – mint egy mag – eloszlása révén megsokasodott, és Isten dicsőségét mutatja jelen lévő szép családjá. Ezek után abba lehet hagyni az érte való imádkozást – mondotta – és el lehet kezdeni a hozzá való imádkozást, hogy a túlvilágról segítse a volt osztálytársak találkozóinak sikerét, az új Gimnázium mennél eredményesebb munkáját, és családjának Isten-félt példamutató életét.

A temetés utáni engesztelő gyászmisén nem tudtunk ott maradni, Ottó atyát már várták a Rendházban. Visszafelé az úton alig beszélgettünk, mindketten a friss élmények hatása alatt voltunk.

Hamarosan feltűnt a Szent István Egyetem, előtte Kálmán herceg lovas-szobrával. Amint a régi gimnázium mögött jöttünk, és feltűntek az új gimnázium általam akkor még nem ismert épületei, kis időre megálltunk, és Ottó atya fontosnak tartotta, hogy elmondja nekem, az egész kárpótlás és az új gimnázium alapításának történetét. Akkorra már ismertem a két egymással élesen szembe helyezkedő álláspontot, azt akarta, hogy az ő szempontjait ismerve tudjak ebben a kérdésben állást foglalni. Szavai akkor még koraiak voltak számomra, de nem felejtettem el őket, és éppen tavaly a Norbert napi ünnepségen, amikor az első junior öregdiákok is beszámoltak saját tevékenységükről, akkor értettem meg, mennyire igaza volt Ottó atyának: nem mondhatunk le eleve a mostani fiatalok képzéséről, csak azért, mert nincsenek meg azok a feltételek, amelyek 1924-ben a Rend rendelkezésére álltak.

Mező Péter

Jilly Bélától, az 1938/A évfolyam-felelőségétől is búcsúztunk

Váratlanul ért halálhíre. Földi maradványait Egyesületünk néhány tagja kísérté a Megyeri temetőben lévő sírházhoz. „Nem múlnak ők el, akik szívünkben élnek” – érzünk együtt Juhász Gyulával!

Prágai utazásunk

A meghirdetett indulási időpontban, 2006. augusztus 29-én reggel, a Keleti pályaudvarról Hamburgig közlekedő vonatonál találkoztunk nyolcan. A vasúti jegyre csoportos kedvezményt kaptunk, így életkortól függetlenül kb. 16 ezer forintot fizettünk fejenként oda-vissza, a célszerűségből váltott helyjeggyel együtt.

Félkettőkor érkezünk Prágába. Theisz Imre iskolatársa várt minket. Segített egyheti jegyet venni, a visszaútra szóló helyjegyet is megvettük. Elkísért minket a szállásra, amelyet előre lekötöttünk. Ez a Vinohrady városrészben volt, egy utazási iroda apartmanjában. Itt 3 szoba volt, amit a négy házaspár közt úgy osztottunk meg, hogy három férfi és három nő lakott egy-egy nagyobb, egy pár egy kisebb szobában, a közös konyhát használtuk főzésre és étkezésre. Az apartmanhoz egy komplett fürdőszoba és egy külön toalett tartozott. Érkezés után néhányan elmentünk az idegenforgalmi irodába, itt kaptuk meg a kulcsot. Az elhelyezkedés és étkezés hosszabb időt vett igénybe, így csak a környéket igyekeztünk bejárni.

Másnap az irodát kerestük fel, mert fizetni kellett és a tapasztalt hiányokat beszéltük meg. Utána a Vencel-térre mentünk villamossal. Most láttuk a hetijegy előnyét, azzal bármilyen járműre szállhattunk. A tér bejárása után az Óvárost kerestük fel. Nagyon sokat szépítettek az elmúlt években. A Károly-hídon rengeteg ember nézelődött. A hídon át az ún. „kisoldalra” értünk. Itt elköltött ebéd utáni programként a strahovi premonstrei kolostor látogatását irányoztuk elő, hiszen a templomban van Szent Norbert sírja. Az ő hamvait 1627-ben, a protestánsok elől, Magdeburgból menekítették ide.

A kiválasztott villamossal elérkeztünk a templomhoz, amely azonban zárva volt. A rendtagok közül senki sem tudta vállalni a vezetést, ezért meg kellett várni az esti 6 órás mise előtt fél órával szokásos templomnyitást. Közben megnéztük a könyvtárat, és kívülről a most is renoválás alatt álló sok épületét.

Fél hatkor mehettünk be a templomba. Szent Norbert hamvai a mellékelt kép bal oldalán jól látható, külön tornyos Szent Orsolya kápolnában, az oltár felső részén elhelyezett szarkofágban nyugszanak, Szent Norbertet ábrázoló üvegablak van fölötte. A templom belseje pompás barokk stílusú. Főoltárképe Szűz Mária mennybevételét mutatja.

Harmadik napunkon a Hradzsín, vagyis a vár és környéke megtekintését irányoztuk elő. Nagyon hideg idő volt, jól esett a Szent Vítus székesegyházban leülni, imádkozni és alaposan szétnézni. A hatalmas gótikus templomot az a Luxemburgi Károly kezdte el építtetni, akiről a prágai Károly egyetemet nevezték el, a Károly hidat is ő építtette. Az ő fia volt Zsigmond magyar király. A székesegyház kívülről monumentális, és bent is csodálatos.

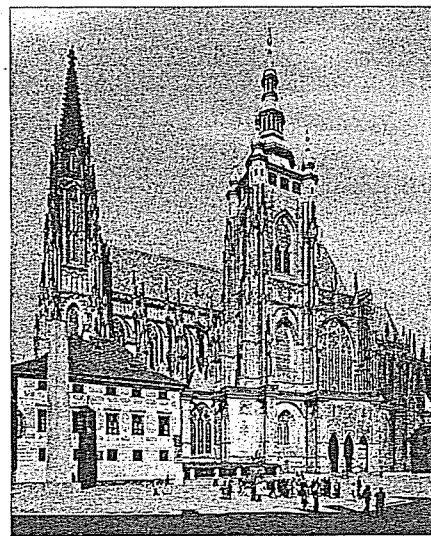
Sok sír és ereklye van itt. A 4.

században élt itáliai Szent Vítus ereklyéi mellett a mártírhalt halt Szent Vencel cseh herceg kápolnáját és sírját, továbbá a Zsigmond fivére, IV. Vencel cseh király által meggyilkoltatott Nepomuki Szent János sírját is láthattuk itt. A kriptában a templomot építtető Károly és felesége, valamint Habsburg Rudolf sírja, a szentély előtt a nálunk is uralkodó I. Ferdinánd és Miksa, és családjuknak díszes sírja van. A Habsburgok szerették Prágát, mert a törököktől távolabb volt.

Ezután bejártuk a Hradzsín további részeit, az Arany utcácskát, ahol sok színes, hangulatos házacskaiban kézműves-boltok vannak.

Utána átmentünk a strahovi kolostor éttermébe, ahol olcsó és jó ebédet ettünk. Innen a 17. századi Loreto zárándokhelyre mentünk. Ez az itáliai Loretóban lévő, Szűz Mária názáreti házaként épült kápolnát mintázza. Igen gazdagon díszített barokk épületegyüttes, kincstárral, festményekkel és óránként harangjátékkal.

Amikor lejöttünk a Hradzsín alatti „kis oldali” városrészbe, betértünk a Wallenstein palotába, amelyet a 17. században építtetett a herceg, aki II. Ferdinánd tábornoka volt. Csodálatos kertje van, szobrokkal, szökőkutakkal és pávákkal. Ezután már csak egy látnivalót kerestünk fel: a prágai Kisjézus öltöztethető

szobrát, amelyik 1628-ban Spanyolországból került ide, a karmelita templomba. Nagy becsben tartják, és csodatevő erőt tulajdonítanak neki.

A következő napokon először az Óvárost jártuk be újra. A főtéren lévő városházát, a Tyn templomot, Husz János szobrát, a közeli zsidó negyedet, a Szent Ágnes kolostort, majd a folyóparton sétálva a Nemzeti Színházat, a nemrég épített „táncoló házakat”, a túloldalon a Kampa nevű szigetet néztük meg. Elmentünk a Vyšehrad nevű városrészbe, amelynek „magas várát” (ez a jelentése) a 11. században kezdték építeni, egyes bástyarészei ma is láthatók. A gótikus Szent Péter és Pál templom mellett van a nemzeti temető, sok híresség sírjával. Megnéztük a Lőportornyot, a mellette lévő ún. Reprezentációs házat, az egykor huszita Betlehem-kápolnát, a Kehelyhez címzett Svejek étteremben söröztünk is.

A hetedik napon reggel indult haza a vonatunk, amivel kora délután értünk haza. Nagyon tetszett a város, jól összekovácsolódott kis társaságunk is. Reméljük, hogy a további években is tudunk ilyen utakat szervezni.

Mayer László

Tihanyi kirándulás

Április 29.-én reggel tizenkilencen mentünk Tihanya. Nagyon örültünk, mert a 19 fő között 6 fiatal öregdiákot üdvözölhattunk sorainkban. A vonat nagy keservesen leért Balatonfüredre, ahonnan Tihanya busszal lehet/kell mennie a kirándulónak. Szombatra és a hétfői ünnepre tekintettel meglehetősen sokan voltak, természetesen nem-csak a vonaton, hanem a buszon is, de különösebb problémánk nem volt.

Balatonfüreden – a Tihanya vezető út mentén! – valamikor a szocialista világban egy görög stílusú városrészt építettek, ami azonban sok éven keresztül lakatlan volt. Mostanában üzletekkel, vendéglőkkel telepítették be a házakat. Mindannyiunk egybehangzó véleménye szerint egyáltalán nem a városba való a stílusában vadidegen telep, jobb lett volna lebontani, illetve annak idején el sem kezdeni építeni.

Az előre jelzett időpontra Tihanyban voltunk, az idegenvezetőre még várnunk is kellett. Ez idő alatt egy csoportképet készítettünk. Íme:

Idegenvezetőnk megérkezése után megtekintettük a templomot, ami az európai barokk művészet kiemelkedően egységes „darabja”. Idegenvezetőnk tősgyökeres tihanyi, nagyszülei akkor kötöttek házasságot, amikor 1921-ben IV. Károly király és Zita királyné az apátságban voltak őrizetben.

Nagyon kedves, készséges és nagy tudású hölgy, sokat tanultunk tőle, Tihany történetétől a bencések tevékenységén keresztül a látnivalók megismeréséig. Nagyon érdekes volt a bencések életét, a falusi életet, foglalkozásokat bemutató kiállítás. Megtekintettük az alapító I. András király sírját. Figyelemreméltó a sírkövön lévő királyi kard, melynek kidolgozása, formája az akkori hatalmi jelképet mutatja.

Minden látnivaló megtekintése után az ebédig kicsit körülnéztünk, sajnos a párás idő miatt az igazi kilátásban nem gyönyörködhattunk. Közben találkoztunk, és kicsit beszélgettünk Korzenszky Richárd perjel úrral. Ebédet az apátságban kaptunk, finom zöldborsó levest és borjú pörköltet nokedlival, egy szelet csoki tortát. Mindnyájan nagyon jól laktunk. Az ebédet követően „ki-ki programot” rendeztünk. Néhányan megjárták a IV. Károly keresztútát is. A nem túl késői vonattal tértünk haza a mindannyiunk szerint nagyon jó kirándulásról.

Flettner Gyula

A 2006/2007-es tanév elején

A szokásos rendben kezdődött az idei tanév. A kedélyeket leginkább az oktatási kormányzat legújabb törvénymódosításai borzolták, amelyek többnyire értelmezhetetlen és megvalósíthatatlan paragrafusokkal teszik nehezebbé az iskolák, és a tanárok munkáját. Nem véletlen, hogy 3 különböző okból is az alkotmánybíróság elé került a jogszabály módosítás. Számunkra fontos gyógyír viszont, hogy lekerült a napirendről a május-júniusban oly gyakran hangoztatott nyolcosztályos gimnáziumok megszüntetésének ügye. Talán a gondolatot felvetők is rájöttek, hogy a közoktatás számos nehézségeért a nyolcosztályos gimnáziumok hibáztathatók a legkevésbé.

A napokban került ki a nyomdából „A középiskolai munka néhány mutatója 2005-ben” c. könyv, amely – mint a címe is jelzi – a középiskolák munkáját elemzi. A sokféle jellemző közül most csak kettőt emelnék ki. 920 magyarországi középiskola közül a felsőoktatásba felvettek aránya alapján iskolánk a 37. A kétszintű érettségien elért %-os teljesítmény alapján pedig a 24. legjobb a Gödöllői Premontrei Gimnázium. A tavalyi tanévnek egyik legsikeresebb, sok tanulót mozgósító versenysorozata volt a Ki mit tud. Az érdeklődés nemcsak a közreműködőket, de a hallgatóságot is jellemezte. Az 5 kategóriában zajló versenyek közül a vers- és novellaírás kategória egy-egy írását közöljük a körlevél mostani számában.

Az Öregdiák Egyesület, az Alapítvány és a gimnázium ez évi pályázatának témája az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójához kapcsolódott. A feladat kutatás volt, hogy a pályázók családjában, szüleik, nagyszüleik életében mit jelentett '56. Milyen személyes esemény, történet kapcsolódik ezekhez a sorsfordító napokhoz. A sok érdekes, gyakran megható történetből néhány részletet közlünk.

A tanév elején volt a Teleki Pál Egyesületnek – amelynek sok premontrei gimnáziumi tanár és diák is tagja – nagyszerű kirándulása Nándorfehérváron, a csata 550. évfordulója tiszteletére. Az erről szóló beszámolót is olvashatják az újság legújabb számában, csakúgy, mint a X. B osztályos diákok élmény-beszámolóját a duisburgi testvériskolában tett feledhetetlen kirándulásukról.

*Bárdy Péter
Igazgató*

Torony

Mozdulatlan évek küszöbén állok
Álmaimmal együtt messze szálllok
Velem vannak, mint örök cellatársak
Együtt őriznek minket a vágyak

Szívem sötét erődje a magány,
S benne haldokló testem egy árny
Két börtönbe zárt, megtört rab vagyok
Belső szenvedés az, miben meghalok

Vihart hozó felhők felettem
Ki vagyok, már elfeledtem
A sötét torony magába zárt
Csontjaimba szenvedést vájt

Karomba vésett vonalak mutatják
Hosszú idő szenvedésének útját
Megszületéstől, mostanáig
Ez a fájdalmas, sötét frigy

Nem látom már a napot soha többé
Égő katlanba maradok örökké
Egy lángcsóvát még felküldök az égbe
Világítson mindenkinek az éjbe

Török Tamás VII. A

Az ember melegségre vágyik

- In memoriam Örkény István -

Aztán végre elkészült vele. Olyan külseje lett, mint az apostoloknak, különösen, ha hozzáképzeljük ájtatosan kék szemét és pezsgődugó formájú, szelíd orrát.

Így van ez, ha az ember magányos és melegségre vágyik, még ha csak egy fabábu által is. Neki aztán mindegy, mellékes, hogy az illető csupán fadarab, csak legyen, akivel beszélgethet. Elég, ha hozzászólhat, a többi igazán lényegtelen.

Utolsó fahasábjából faragta, s tudta, ha a hideg továbbra is ilyen elviselhetetlen marad, muszáj lesz elégetnie, különben megfagy idebent.

Szerencsére az idő enyhült, kibírta tűz nélkül is.

A bábu pedig hűséges társa volt, mindig meghallgatta panaszait, s csendben üldögélt vele a fagyos kandalló előtt a még fagyosabb éjjeleken. Persze egy fabábutól senki nem várhat mást, de ő mégis rendkívül elégedett volt ilyenkor, egyre erősödő éhsége ellenére is.

Mostanában nem ment jól a koldulás, hiszen senki se járt az utcákon, a tél mindenkit az otthonában tartott. Ő is hálát adhatott az égnek, hogy rálelt erre a romos viskóra. Ki tudja, talán már rég elvitte volna a hideg, ha nem húzódik be ide. Ahogy ezen elmélkedett, s közben gyönyörködött élettelen társában, régóta először boldognak érezte magát.

Halványan pislákolt benne a remény, mely lassan tervek százává vált. Tavasszal munkát szerez, utánajár menedéke tulajdonosának, kibérel, felújítja s később talán meg is vásárolja a házikót. A bábu pedig természetesen elfoglalja méltó helyét a nappaliban, ahonnan mindent lát és minden új barát láthatja őt. Ennyivel tartozik neki, hiszen talán a túlélésben segített.

A szebb jövő többi kellemességét pedig már elképzelni sem merte... Valóban boldog volt.

Ám a következő éjjelen eddig nem tapasztalt kegyetlenségű hideg köszöntött be, s kényszerítette őt gyilkos lehetével vacogva az egyik sarokba. Bízott magában, de bizalmát beárnyékolta, hogy érezte, mennyire legyengült a szervezete.

Fájdalmasan hamar álmosodott el.

Tisztában volt azzal, hogy ha hagyja magát, aludhat örökké, de tudta azt is, hogy nem bírja már sokáig. Eszébe sem jutott, hogy szeretett bábuját feláldozza. Talán bele sem gondolt, milyen ostoba viselkedés ez a részéről, de egyre homályosuló tudata lassan mindenben megakadályozta, így az épeszü gondolkodásban is.

Aztán hirtelen kisütött a Nap, s életadó fénye finoman beszűrődött a törött ablaküvegen keresztül, megvilágítva őt és a fabábut. Hallotta a rozsdás ereszről frissen olvadó hó szelíd csobogását, s látta maga előtt a lassan előbújó szerény kis ibolyát és a nemes tulipán hajtásait. Hagyta, hogy betöltsék és elbódítsák elméjét a zsongó hangok, illatok, érzések. Az új élet végre elérkezett...

Csak pár nappal később talált rá pár suhanc a sarokban kuporgó megfagyott koldusra, aki halott mosollyal szorongatott egy fadarabot.

Boldognak tűnt.

Szekeres Mónika, 9.a

Bobokék visszaemlékezései

1956-ból nagyszüleimnek sok-sok emléke maradt, sőt Nagynéném és Édesapám is megosztották velem azokat a halvány emlékfoslányokat, amik megmaradtak az emlékezetükben. Nagyon jó volt velük minderről beszélgetni, most pedig következék mindaz, amit sikerült kiderítenem arról, hogy **családom tagjai hogyan éltek meg ötvenhatot**.

(Bobokné Schenkengel Katalin, Bobok Sarolta és Bobok Endre emlékei)

Bobok Endréné, született Schenkengel Katalin apai ágon nagyanyám. 1951-ben kötött házasságot nagyapámmal, és 1956 őszén várta harmadik gyermeküket, a nagynénémet, Bobok Klárát. Nagymamám 1956. október 23-án a Bábaképző nevű nőgyógyászati intézménybe ment orvosi vizsgálatra. Elmondása szerint méhzümmögéses, csodálatos ősz volt. A váróteremben mindenki csendes volt. Míg nagymama az orvosra várt, behozták a kórházba az egyetemisták 16 pontját. A doktor régi esztergomi barát volt (Nagyanyám családja Esztergomból származik), és mikor bejutott hozzá, nagymama neki is megmutatta a 16 pontot. „Lélegzetet nem kaptunk... kimondhatatlanul boldog volt mindenki.”- mesélte Katinka mama.

Nagyapám, Bobok Endre a szokásosnál jóval később érkezett haza a munkahelyéről, a Madách térről. Sírva, könnyezve érkezett haza, „Katicám, olyan csodálatos volt”- mondta, mikor elmesélte, hogy mi történt a Kossuth-téren. Mind érezték, hogy az addigi szorongató érzés feloldódott bennük. Nagymamámban egy 1945-ös emlék rémlett fel: egy dombról nézte a masírozó szövetséges katonákat, és arra gondolt, vajon milyen érzés lehet a győztes tömeg részének lenni. Mikor a férje belépett 1956. október 23-án a házba, eszébe jutott ez az emlék, és arra gondolt, ilyen lehet a győztes boldogság, mint amit most érzünk, most nem mi vagyunk a legmélyebben, mint a történelem során annyiszor.

Egy-két napig nagyapám még bejárt dolgozni a Lakóépület-tervező Vállalathoz. Munkahelyén megválasztották az alakuló munkástanács elnökévé. Azonban a közlekedés hamarosan megbénult, így a

későbbiekben otthon maradt. Nagymama emlékei között szerepel egy rádióadás, melyben köszönetnyilvánítás hangzott el a BBC felé a tárgyilagos hangnemért a Magyarországról szóló műsoraikban, amiért nem uszították, vadították a magyarokat a szovjetekkel szembeni ellenállásra (mint tették az amerikaiak).

1956. november 4-én hajnali négy órakor elhangzott Nagy Imre szájából: „Segítsetek, segítsetek, segítsetek!”. Nagyszüleim gépfegyverzések hangjaira ébredtek. Két gyermekükkel, Sári nagynénémmel és édesapámmal az ablak alá, a fal védelmébe rohantak. Szerencsére nem érte találat a házat. Ez a ház, amiben ma is lakunk, Mátyásföldön van, az Erzsébet-ligettől kb. 200 méterre. 1956-ig a ligetben a II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola működött. Az iskolát vezető tisztek az októberi események miatt hazaküldték tanítványaikat, a november 4-én Budapest felé induló orosz csapatok vezetői pedig az iskola épületeit nevezték ki főhadiszállásnak. Éppen emiatt november negyedikétől kezdve a környékünkön minden utcákon egy-egy orosz tank állt.

Egész nap ágyúszót lehetett hallani, így nagyapám elhatározta, hogy a család a pincében tölti az éjszakát. Akkorra a pincét már berendezték, laticeleken lehetett odalenn aludni. Sári és édesapám is emlékeznek rá, hogy szaladt le velük nagybátyjuk, Miklós a pincébe. Nagynéném elmesélte, hogy dédanyám lisztet, cukrot halmozott fel ebben az időben. Rácsos süteményt ettek, mivel ahhoz volt otthon alapanyag.

Nagymama emlékei között alacsonyan elhúzó szovjet helikopterek kísértének. „Olyan volt, mintha kaszák pörögnének”- mondta. Áram hol volt, hol meg nem volt, az utcabeliek mind gyertyát hoztak nagymamáéknak, hogy a szülésnél legyen elég fény. Ekkorra világossá vált, hogy a szülés otthon történik majd. A bába kijárt a házhoz, és a dédszüleimnek tartott rögtönzött szülészeti kurzust, hogy le tudják vezetni a szülést. November 10-én délután úgy alakult, hogy a bába nem ment haza, nálunk maradt éjszakára. Szerencsére pont ezen az éjjelen indult meg a szülés. Dédmama tökéletes kórházi termet varázsolt a hálószobából. Nagymamám kezét dédmama és a testvére fogták, konokul ismételtették, hogy minden jól van, de közben sírtak. Nagymama meséli, hogy az arcára hullottak édesanyja könnyei. 1956. november 10-én éjjél előtt fél órával megszületett Bobok Klára. Nagy baba volt, a konyhai mérlegen mérték meg, több mint négy kilóval jött a világra. Egész éjjel ágyúztak...

részlet Bobok Anna pályázatából

'56 Kárpátalján

Nagyapám 1940-ben született Szalókán, 1956-ban 16 évesen a Munkácsi Tanítóképző növendéke volt. Vagyis abban az országban élt és tanult, melynek tankjai vérbe fojtották a forradalmat Magyarországon. Magyarként élt szülőföldjén, de mégis egy idegen országban.

Hogyan élte meg ő, hogyan élték meg a kárpátaljai magyarok 1956 őszét, a Magyarországon történeteket? Hadd meséljen erről ő személyesen.

1956. október 23-án egy Isten háta mögötti, ukránok lakta faluban voltam. Diáktársaimmal együtt az őszi betakarításban segédkeztünk az ottani kolhozban. Ez időben ugyanis az volt a rend, hogy a diákokat ősszel egy-két hétre kivezényelték a kolhozokba és szovhozokba, hogy részt vegyenek a burgonyaszedésben, kukorica-betakarításban és más akkor még kétkezi munkát igénylő teendők végzésében. Már második hete voltunk távol Munkáctól, illetve otthonunktól. Úgy szólván semmit sem tudtunk arról, hogy mi történik a nagyvilágban. Egyedüli hírforrásunk a helyi vezetékes rádió lehetett volna, mely kora hajnaltól késő éjszakáig szünet nélkül szólt a falu utcáiban, oszlopokon elhelyezett hangszórókból, de napközben a mezőn ezt nem hallottuk, reggel és este pedig kisebb gondunk is nagyobb volt annál, hogy ezt hallgassuk. Ráadásul orosz nyelvtudásunk sem volt elegendő ahhoz, hogy élvezzük a vezetékes rádióban elhangzott műsorokat. A velünk lévő tanárok által tartott politinformációkon nem a hírek, hanem az éppen aktuális párthatározatok ismertetése, az őszi mezei munkák gyors befejezésének fontossága volt a téma. Lehet, hogy ők tudtak valamit, de akkor ezt jól leplezték előttünk, mert mi semmit sem vettünk észre rajtuk.

Talán mondanom sem kell, hogy 23-án, de még az azt követő két-három napon át sem tudtunk semmit arról, mi történik Budapesten, Magyarországon. A hét végén véget ért számunkra a mezei munka, s tehergépkocsikon szállították csoportunkat Munkácsra. A tanítóképző udvarán bennünket fogadók közt ott volt idős matematika tanárunk, aki egyike volt azon keveseknek, akik magyar nyelven tartották az

órákat. Bánkúti bácsi – mi csak így hívtuk őt a kötelező Szilveszter Ivánovics megszólítás helyett – láthatóan feszült, sőt mondhatnám ideges volt. Egyike voltam kedvenceinek, így kötelességemnek tartottam, hogy külön üdvözljem. Elkezdett beszélgetni velem, majd a sablonos „hogya vagy?”, „milyen volt a munka a kolhozban?” kérdések után hangját halkra fogva megkérdezte: „Tudjátok, mi történik Budapesten?” Csodálkozva néztem rá, s ő már ebből is megértette, hogy semmiről sem hallottunk. „Na, akkor menjetek haza, de vigyázzatok, nehogy hülyeséget csináljatok!” – fejezte be a beszélgetést, s csatlakozott a kollégáihoz.

Barátaimmal, akikkel közös albérletben laktunk, hazaindultunk. Elmondtam nekik, hogy mit hallottam tanárunktól, de semmit sem értettünk. „Majd megtudjuk, hogy mit akart” – tértünk napirendre a dolgok felett, s mire haza értünk, már nem is gondoltunk rá.

Furcsa módon az egyébként szinte mindig nyugodt, kiegyensúlyozott szállásadónk, Róza néni is nagyon idegesnek tűnt, amikor csengetés után kaput nyitott nekünk. Szótlanul bekísért minket a szobánkba, s csak ott szólalt meg: „Tudjátok, hogy Budapesten kitört a forradalom, s követelik, hogy az oroszok menjenek haza?” „Semmit sem tudunk..” – csak ennyi volt válaszuk, s közben megvillant bennem a felismerés, hogy biztosan Bánkúti bácsi is erre figyelmeztetett minket. (.....)

Azt már szomszédasszonyunk távozása után tudtam meg részben Róza nénitől, részben a magyar rádió esti híreiből, de még inkább a Szabad Európa Rádió éjszakai órákban nagy nehezen elfogott adásaiból, hogy mi is történik e napokban Magyarországon. Azt, hogy győzött a forradalom, s nemcsak Budapesten, hanem vidéken is végigsöpört ennek vihara, hogy forradalmi testületek veszik át a hatalmat, hogy az új miniszterelnök bejelentette: kivonják a szovjet csapatokat az országból...

Sokáig nem jött álom a szemünkre. Lakótársaimmal azt találgattuk, hogy mi lesz ezután. Ha valóban győz a forradalom, kihat-e ez Kárpátalja sorsára, visszakerül-e szülőföldünk Magyarországhoz? Valóban magyarok lehetünk-e akkor, s nem zömmel orosz nyelven tartják majd az órákat oktatási intézményünkben, a tanítóképző magyar tagozatán, ahol a magyar iskolák leendő tanítóit képezték. Sok-sok kérdés foglalkoztatott bennünket, találgattuk, vajon mi lesz ezután.

Másnap, szombaton, haza utaztam szülőfalumba, a Tisza parti kis községbe. Bár ez időben a szombat még tanítási nap volt, de a „termelési gyakorlat” után kaptunk egy kis kimenőt. A szovjet csapatok falunktól nem messze haladtak át Magyarországra, így útközben már bőven láttam tankokat és más haditechnikát, meg katonákat szállító járműveket. „Még hogy kivonják a szovjet csapatokat, amikor ezek mind Magyarország felé tartanak”- villant fel bennem akkor ösztönösen a kételkedés, de próbáltam megnyugtatni magamat: majd csak visszafordulnak egyszer. Ekkor még nem tudhattam, hogy erre bizony várni kell majd néhány évtizedet. (.....)

A következő napokban diáktársaimmal titokban megbeszéltük, ki, mit tudott meg a hétvégén otthon, s közben szinte szívtuk magunkba a Budapestről érkező jó híreket a többpártrendszer bevezetéséről, a begyűjtési rendszer megszüntetéséről, a szovjet csapatok kivonulásának elrendeléséről... Persze, arról mit sem tudtunk, hogy Moszkvában az SZKP KB Elnöksége elhatározta az intervenciót. Október 31-én kezdtünk el gyanakodni, amikor a város csendjét felverte a Csap, onnan pedig a Záhony felé tartó páncélosok dübörgése. Másnap már kora reggel lestük a rádió híreit, de mivel mennünk kellett a foglalkozásokra, így csak délután tudtuk meg Róza nénitől, hogy újabb szovjet csapatok vonultak be Magyarországra, körülzárták Budapestet. „Így lehet ezeknek hinni” – tört ki belőlünk a keserűség.

Aztán eljött november 4-e, amikor hajnalban a szovjet csapatok általános támadást intéztek Budapest és az ország többi nagy városa ellen. Éppen Szalókan voltam, s kora reggel a rádió hangjára ébredtem: megalakult a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány, amely a Szovjetunió Fegyveres Erőinek segítségével megkezdte harcát az ellenforradalom felszámolására. Azt csak évtizedek múltán, a 90-es évek elején tudtam meg, hogy ezt a közleményt Ungvárról sugározták. Nem tudtam, tudhattam róla, hogy Kádár János Ungváron keresztül tért vissza Moszkvából, Munkácson találkoztak a magyar pártemberek a szovjet pártemberekkel, ahol a nyilatkozatok készültek, s onnan vitték őket Ungvárra, mert Szolnokra hosszabb volt az út. Az Ungvári Rádió magyar adásának munkatársa kapta azt a feladatot, hogy az új forradalmi és munkás-paraszt kormány megalakulásáról szóló nyilatkozatot beolvassa. Vagyis az új kormány lényegében nem is Szolnokon, hanem Kárpátalján, a Szovjetunióban alakult meg, de ezt szigorúan eltitkolták. Mi erről nem tudhattunk, s még három év múltán, 1959 decemberében sem értettük meg igazán Kádár János kijelentését, aki visszakisérte Kárpátaljára, a Magyarországra látogatott

Hruscsov szovjet vezetőt. „Három évvel ezelőtt – mondotta akkor –, amikor a magyar nép nehéz helyzetben volt, én már jártam ezen a vidéken. Azért jöttünk ide, hogy segítséget kérjünk a szovjet néptől.” Azt is csak jóval később tudtam meg akkori kollégámtól, aki 1956-ban az Ungvári Tankönyvkiadó magyar szerkesztőségében dolgozott, hogy Ungváron készült Kádár János szolnoki beszéde, pontosabban: itt fordították le magyar nyelvre, s őt bízták meg az anyag kontrollszerkesztésével. Persze, ő is csak a szovjet pártállam felbomlása után merete ezt elmondani.

részlet Schirochmann Kornélia pályázatából

Délvidéken a Teleki Pál Egyesület

A Teleki Pál Egyesület azt a nemes célt tűzte ki maga elé, hogy kirándulásokat szervez a történelmi Magyarország elszakított területeire. Ennek keretében jártak már Erdélyben, Burgenlandban s a Felvidéken. Legutóbbi kirándulásuk szeptember 8. és 10. között zajlott. Szerencsésnek mondhatom magam, mert a kirándulásra én is meghívást kaptam. Péntek reggel 6.30-kor indultunk a Török Ignác Gimnázium elől. Ez volt az ún. „fehér út”, mivel annyian jelentkeztek az útra, hogy Fábri Mihály tanár úrnak két utat is szerveznie kellett, s az első túra résztvevőinek névsorát fehér lapra, a másik túra (szeptember 15-17.) névsorát kék lapra írta össze. A buszt, mint mindig, most is, Szabó László vezette. Utazásunkat előadásokkal tették még élvezetesebbé, hallhattuk többek között Fábri Mihályt, Kiss Éva tanárnőt, Lencsés Barna tanár urat és Bárdy Tamás egyetemi hallgatót. Közben Bárdy Péter igazgató úr által kínált frissítőket utunk során gyakran elfogadtuk. Első állomásunk Gödöllő testvérvárosa, a délvidéki Zenta volt. Itt látogatást tettünk a Városi Múzeumban, ahol a zentai csata emlékeit láthattuk, majd átmentünk a városházára, és idegenvezetői kalauzolóssal megtekintettük a szép tanácstermet. Megismerkedtünk testvérvárosunk múltjával és jelenével. A város legmagasabb tornyából, ahová 191 lépcső vezet föl, gyönyörködtünk Zenta panorámájában. Innen Elemérre vezetett utunk, ahol megkoszorúztuk a katolikus templom kriptájában nyugvó aradi tizenhárom egyikének, Török Ignác vértanútársának, Kiss Ernő tábornoknak a sírját. Majd elutaztunk szálláshelyünkre, Székelykevére, a történelmi Magyarország legdélibb magyarajkú településére. Itt Dani Ernő úr és felesége, a falusi turizmus szervezői fogadtak bennünket. Családoknál helyeztek el minket, s mi újra részesei lehettünk a határontúli magyarság példamutató vendégszeretetének. Másnap Nándorfehérvárra kirándultunk, ahol koszorút helyeztünk el a diadal 550. évfordulójának tiszteletére. Majd sétahajózás következett a Száván és a Dunán. Innen elbuszoztunk a Duna menti, lélegzetelállítóan hatalmas szendrői várhoz (l. a mellékelt képet).

szép emlékekben gazdag délvidéki kirándulásról.

Szeptember 17-én a második csoport is szerencsésen hazaérkezett. A két úton összesen 97-en vettünk részt. A Gödöllői Testvérvárosi Egyesület támogatta utunkat, megkönnyítve ezzel sokunk részvételét. Köszönjük szépen.

*Ö. Kovács Márton
a Premontrei Gimnázium végzős diákja*

Németországi kirándulás

Évek óta áll fenn az a cserekapcsolat iskolánk és a duisburgi „Abtei” Gimnázium között, amelynek részeként lehetőségünk volt egy csodálatos hetet Németországban tölteni.

Kora délután talákoztunk a reptéren, néhányan reszkető térddel, hiszen repülön még sosem ültek. Szerencsére az út zökkenőmentes volt, azonban a düsseldorfi reptéren már várt ránk az újabb kihívás. Elmenni egy idegen családdal, akik olyan gyorsan beszélnek, hogy mire megérted az első 3 mondatot, már témát is váltottak – nem kis bátorság kellett hozzá. Az első este ismerkedéssel telt, próbáltunk belerázódni abba a furcsa helyzetbe, hogy az anyanyelvünket itt senki sem érti.

Érkezésünk másnapján hivatalosak voltunk a polgármesteri hivatalba, ahol nagy szeretettel üdvözöltek bennünket és körbevezettek minket. Ezután egy helyi újság újságírójával beszélgettünk az ülésteremben, aki a magyar politikai helyzet iránt érdeklődött. Kati néni legnagyobb büszkeségére ügyesen feleltünk a keresztkérdésekre.

Délután hajókézni mentünk a Rajnára, majd a Hajózási Múzeumba látogattunk. Sok érdekeset láttunk és hallottunk (természetesen németül), de a délutáni közös fagyizás sokkal nagyobb örömet okozott.

A csütörtök reggelt is iskolával kezdtük. Minden nap alkalmunk volt 2-3 órára beülni és megfigyelni többet között, hogy milyen is egy igazi matematika óra németül ☺ (A matekon kívül sikerült még bekukkantani egy politika, egy hittan és egy angol órára is.)

Iskola után elindultunk a Düsseldorfba, hogy nézelődjünk és vásárolgassunk egy kicsit.

A nap „überelhetetlen” élménye a tévétorony volt! Amikor megláttuk a kb. 200 méter magas épületet, még csak a tériszony kerülgetett minket, de amikor német cserediákjaink viccesen megjegyezték, hogy a tetejére CSAK lépcső vezet, mindenki leizzadt. Kis csapatunk hatalmasat fűjt, amikor felfedeztük a lifteket. A toronyban töltöttünk majd egy kerek órát, hiszen az óriási üveglablakok gyönyörű kilátást biztosítottak, és még az idő is nekünk kedvezett.

Az estét a bowling-pályán töltöttük. Nem került sor német-magyar összecsapásra, de ennek ellenére vagy talán ezért nagyon jól szórakoztunk. Már ezen az estén elkezdtük felkészíteni újdonsült barátainkat májusi magyarországi látogatásukra. Megtanítottuk nekik a legfontosabb magyar kifejezéseket és mondatokat, amelyek nélkül nem boldogulhatnak hazánkban.

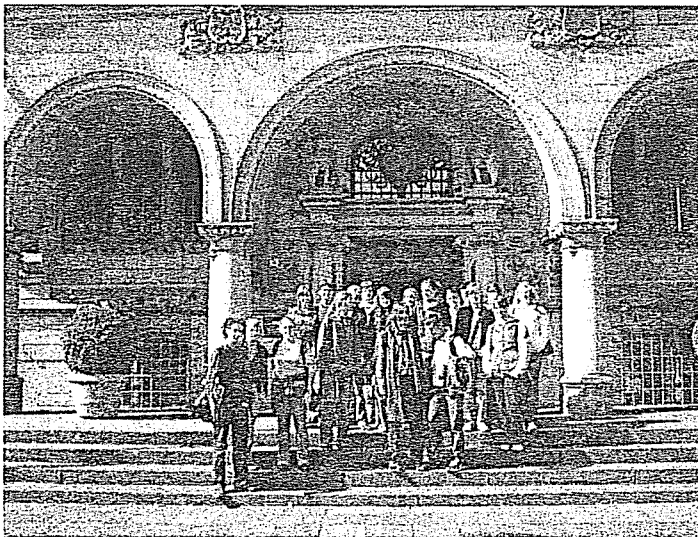
Pénteken már mindenkiben ott lapult az érzés, hogy lassan haza kell utaznunk... Az idő csak úgy repült a rengeteg program miatt, és mi is egyre fáradtabbnak tűntünk...

A délelőtti egy közös projekt kidolgozásával töltöttük. Több, az európai unióhoz kapcsolódó témakör közül lehetett válogatni, és a választott témát akár rajzos formában kidolgozni. Ötletes megoldások születtek. Reméljük, hogy legalább egy dobogós helyezést meg tudunk szerezni.

Délután nagy kalandban volt részünk. Meghívást kaptunk a helyi tévécsatornához (Duisburg 47). Senki nem gondolta volna, hogy egy ennyire megszervezett élő adásba csöppenünk bele. Kati néni és Egri Tomi egy hatalmas narancssárga fotelból adott interjút, amelynek német nyelvű kivonatát alább közöljük. Vivien és Lucas pedig igazi magyar gulyáslevest főzött. A többiek voltak a tapsoló közönség. A műsor fél 8-ig tartott, és sajnos a gulyásnak ez nem volt elegendő idő arra, hogy elkészüljön. A műsorvezetők azért megpróbálkoztak egy kóstolással... Arc kifejezésük mindent elárult...

A fergeteges búcsúbulit Kristóf „családjánál” rendeztük meg. Sütögettünk, mindenki hozott egy kis finomságot és persze hatalmas adag humort. Rengeteget nevettünk, és senkinek eszébe sem jutott, már csak egy napunk van...

„Szállásvezetőink” (így neveztük el cserediákjainkat) különleges programot eszeltek ki nekünk – elvittek minket Kölnbe! Az alig 50 perces vonatút után már a pályaudvaron megpillantottuk a Kölni Dómot. Nem lustálkodtunk, rögtön neki is vágunk a városnak. Mivel a Dóm volt a legközelebb (kb. 10 méterre az állomástól), hát azt vettük első célállomásul. A „Kilátásért mindent!” felkiáltással neki is vágunk a toronynak. Csak 509 lépcsőfok választott el minket a csúcstól. Már kezdődő izomgörcseink kínoztak minket, amikor végre felértünk. Lassan, komótosan elfogyasztottuk szendvicseinket, csináltunk egy pár képet bizonyítékul (egyiket mellékeljük), majd újra a csigalépcsőre léptünk és elindultunk lefelé...

vásárlás, és élményekből is jócskán felpakoltunk).

Nem is hittük volna, hogy ennyire megszeretjük őket. A búcsú könnyesre sikeredett. Azzal vigasztaltuk egymást, hogy májusban újra találkozunk. Egy közös fénykép és ölelés után elindultunk a géphez.

Mindnyájunk számára örök emlék marad ez a hét, hiszen nem csak sok élménnyel gazdagodtunk, hanem barátokat is szereztünk! Reméljük, lesz még alkalmunk Duisburgba utazni!

Deák Zsófia, Tóth Vivien – 10.b

„Wir haben ein schlechtes Gefühl”

Was ungarische Austauschschüler 50 Jahre nach dem Aufstand vom aktuellen Geschehen denken.

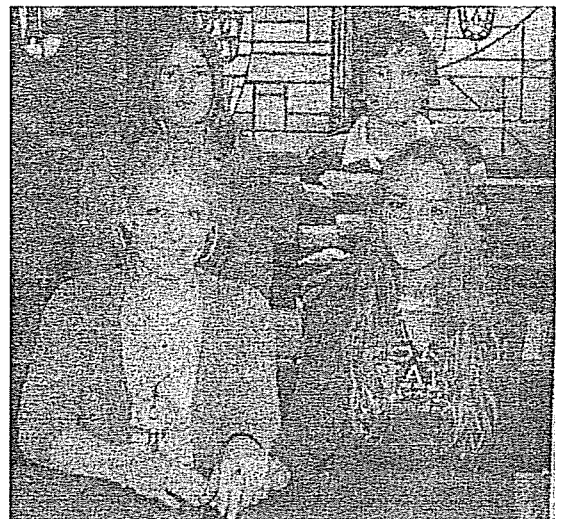
Sie waren gerade vom Flughafen Budapest losgeflogen, die Jungen und Mädchen des St. Norbert Gymnasiums aus Gödöllő, als in der Hauptstadt von Ungarn ein zorniger, aber friedlicher Protest der Bürger plötzlich in Gewalt umschlagen ist. Gestern standen die ungarischen Gäste des Hamborner Abtei-Gymnasiums im Mercatorzimmer des Duisburger Rathauses und wurden von Bürgermeisterin Busse empfangen. Dort sprach die NRZ mit ihnen darüber, wie sie über das aktuelle Geschehen in ihrer Heimat denken.

„Die Menschen sind wütend”

Mit einer dreisten Lüge hatte der ungarische Ministerpräsident seine Wiederwahl gewonnen und „darüber”, sagt Tamás Ágoston (15), „sind die Menschen wütend.” Er könne verstehen, daß die Bürger demonstrieren, aber für die Gewalt habe er kein Verständnis. Sein Kollege Tamás sieht es genauso und meint: „Die Regierung muß aber zurücktreten.” Alle haben natürlich schnell mal zu Hause angerufen, um zu melden, daß sie heile in Duisburg angekommen seien und um zu hören, wie die Stimmung daheim ist. Aber zu Hause wie auch unter den Gästen hier gibt es – im 50. Jahr nach dem blutigen Volksaufstandes von 1956 – keine Sorgen. „Wir haben zwar ein schlechtes Gefühl” - sagt Katalin Varga, Deutschlehrerin und Begleiterin der Gruppe, „daß wir so einen üblen Mann an der Spitze unseres Landes haben, aber die Gewalt im TV-Sender von Budapest hat nichts mit Bürgerprotest zu tun.”

Das St. Norbert-Gymnasium ist eine kirchliche Schule des Prämonstratenser-Ordens, jenes Ordens, der in Hamborn seit Jahrhunderten eine Abtei führt. Kirchliche Schulen würden von der Regierung im Vergleich zu den staatlichen „katastrophal benachteiligt.” Ein weiterer Grund, warum die ungarischen Austauschschüler ihr aktuelles Staatsoberhaupt nicht besonders mögen.

(sten)

Fátylak és talányok

Kőrösi Csoma Sándor nyomában

Nyelvünknek és kultúránknak nemcsak ismerője és tudója, hanem érdemekben gazdag kutatója is a francia Bernard Le Calloc'h, aki 1945 után került Magyarországra, s a gödöllői premontrei gimnáziumban dolgozott a francia nyelv tanáráként. Az iskola megszűntetése után a budapesti francia követségen teljesített szolgálatot, majd diplomata lett. De ő egy hosszú életre elkötelezte magát a magyar nyelv és kultúra szolgálatára. A magyar után a tudós érdeklődése a finn nyelv és kultúra felé fordult, s Le Calloc'h-ot nem érdemtelenül választották a franciaországi Finnugor Társaság elnökévé.

Kutatásai, amelyeknek terméséből tizenöt (magyarul írt!) esszét adott közre a Magyar Orvostörténeti Társaság, meglehetősen szerteágazóak. Középpontjukban azonban, talán nem túlzás ezt állítanunk, *Kőrösi Csoma Sándor* életútja áll. Említettük, hogy a kitűnő francia egy időben diplomataként dolgozott, és - szerencsénkre - épp Indiába vezette e minőségében a sorsa, ahol kikutathatta a világjáró székely nyomait.

Le Calloc'h ír *William Moorcroft*-ról, az angol orvosról és kalandorról, aki Ladakban és Kasmírban tevékenykedett, és akivel Kőrösi Csoma baráti kapcsolatban volt. Ez után arról elmélkedik a francia, hogy vajon megfelelhet-e a valóságban a közhiedelem, miszerint a székely világutazó maláriában halt meg. „A bámulatos egyöntetűség fátyla mögött egy ideig megoldatlan talány rejtőzött” – írja. Sorra veszi ezek után dr. Campbell feljegyzéseit, amelyeket Kőrösi Csoma betegségének utolsó stádiumában vezetett, s amelyek utalnak fejfájásra, gyulladásra, szédülésre, magas lázra, emésztési zavarokra és bőrszáradásra, majd „elmebeli zavarodottságra” és félrebeszélésre. Végezetül megállapítja, aligha malária okozhatta a tudós halálát, ám hogy pontosan milyen vírusos fertőzés, nem tudható, hiszen ezeket a kórokozókat jórészt csak a XIX. század vége felé lehetett azonosítani. Le Calloc'h értekezik továbbá *Sangs-Rgyas Phun-Chongs* lámáról, aki Kőrösi Csomát megtanította a tibeti nyelvre, és aki (nem mellesleg) orvos és csillagász volt.

Megtudhatjuk, ki volt *Johann Martin Honigberger* (1796-1869), a brassói születésű szász patikus és kalandor, aki csaknem egész Észak-Afrikát és Ázsiát bebarangolta, és akinek tudományát Párizstól és Londontól Tunézián át Kasmírig nagyra becsülték a kortársak. Olvashatunk még a könyvben sok más érdekesség mellett egy beszámolót *II. Rákóczi Ferenc* egyetlen unokájának, Charlotte-Joséphine-nek az életútjáról is, aki a vizitációs rend apácájaként hunyt el Franciaországban 1780 nyarán.

(*Bernard Le Calloc'h: Orvostörténeti tanulmányok. A Magyar Orvostörténeti Társaság kiadványa, Budapest, 2006. Ára: 1500 forint.*) [Kákonyi Péter írása, *Magyar Nemzet Magazin* 2006. május 6.]

Béres József halálára

Évfolyamon kívüli öregdiáktársunk volt az ismert kutató, akinek nevét főként a Béres Csepp tette híressé. Amikor ez év első negyedében halálhírét olvastam, a róla szóló megemlékezésen kezdtem gondolkodni, nem tudva, milyen kapcsolata volt valamelyik premontrei gimnáziummal. Így került a kezembe Béres Klára: Szirtfoknak lenni c. könyve Béres József életútjáról. A könyv még 1999-ben jelent meg. Ebből veszek életéről adatokat, így a premontrei kapcsolatot.

1920. február 7-én született Záhonyban, itt járt iskolába, és itt volt gyári munkás is. Kertészi képesítést szerzett Kecskeméten, de 1941-ben behívták katonának, és ez alatt levelező tanulónak írták be kassai II. Rákóczi Ferenc Premontrei Gimnáziumba. Csak 1-2 évig tanulhatott itt, mert 1943-ban a frontra küldték. Sebesülten tért haza, kertészként dolgozott, majd megnősült.

1948-ban gimnáziumi érettségivel építőipari, majd mezőgazdasági területen dolgozott. 1961 és 65 között Gödöllőn agrármérnöki diplomát szerzett, 1968-ban élettani és agrárkémiai doktori fokozatot ért el. 1964-1989 között a Nyírségi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben tudományos munkatárs. 1972-ben megalkotta a nyomelemeket komplex formában tartalmazó humángyógyászati készítményt, a későbbi Béres Cseppet, amely 1978-ban került kereskedelmi forgalomba.

1989-ben megalakult a Béres Részvénytársaság, ennek 1993-tól elnöke lett. Karitatív alapítványt hozott létre Béres Alapítvány a Teljes Életért néven. A könyv részletesen ismerteti Béres József érdekes életét, felsorolja közéleti tevékenységeit, a kapott díjakat és kitüntetések is.

Ezzel a megemlékezéssel búcsúzunk Tőle a Gödöllői Premontrei Öregdiákok nevében.

Nyolc esztendő (huszonöt konviktor élete dalokban)

(folytatjuk és befejezzük az előző körlevelekben megkezdett régi versek közlését)

DR. G. A. L. BELÉPŐJE

(Dallam: *En a pásztorok királya...*)

En, G. A. L. Párizsban is jártam,
kutattam a Sorbonne-on és a Louvre-könyvtárban,
felfedeztem kódexeket, nem egyet, de százat,
nem vagyok tanár, énnálam nem számít osztályzat;
Abbénak és Professzornak szólítsanak engem,
mert Pázmány-egyetemen «Tudor» címet nyertem.
Hodinkával pertu vagyok, bevallhatom nyíltan,
minek tagadjam le azt, hogy könyveket írtam,
Vargha Damján, Drágffy, Hankiss, mind pertu barátom,
Párizsból való esernyőm, s az abbé-kabátom.
Világszerte ismeretes ez a rövid pár szó;
az én nevem: doktor, abbé, professzor G. A. L.

GÖDÖLLŐI KISLÁNY DALA

(Dallam: *Ich war vielleicht noch nie verliebt*)

Az én szívem csak érted ég,
Te gödöllői fess diák!
E nóta, hogyha száll feléd,
tudd meg, szívem úgy imád!
Vajon gondolsz-e rám, hogyha hallod a dudát?¹
Csak már túl lennél az érettségin legalább!
Az én szívem csak érted ég,
Te gödöllői fess diák!

Ó, légy az én szerelmesem,
Te gödöllői fess diák!
S én várok rád türelmesen,
míg bevégzed az iskolát!
Gondolj rám, hogyha *töporityű*² lesz az uzsonnád,
nem soká kell már rágnod a «Guttmann-szalonnát!»³
S én várok rád türelmesen,
míg bevégzed az iskolát!

BÚCSÚ

(Dallam: *Messze, messze Csikországbán...*)

Túl vagyunk az érettségin,
s fájó szívvel megyünk a világba.
Megsirat a konviktus is,
eltávozik huszonöt vén diákja.
Prefektus úr, búcsúzni kell,
tárt karokkal vár bennünket az élet.
Megőrizzük a nyolc évről
szívünk mélyén a sok, szép emléket!

Kijártuk már az iskolát,
nyolc esztendő szállt el közben felettünk.
El kell válni attól, akit
nyolc éven át a legjobban szeretttünk.
Az fáj nekünk leginkább, hogy
búcsúzni kell a Prefektus urunktól,
bárhová sodor az élet,
hálás szívünk mindenütt csak rá gondol!

¹ Harmadik számú közellenség!

² Delikátesz?

³ Elszakíthatatlan!

ÉRETTSÉGI DALOK

Gödöllői diákok

(Dallam: *Debreceni kaszárnya...*)

Gödöllői diákok,
szörnyű veszély leselkedik tirátok!
Gödöllői diákok,
szörnyű veszély leselkedik tirátok!
Érettségit kell tenni,
hogyan fogtok rajta átmenni?
«Minden próbát kiállunk,
tartsa meg a jókedvét az osztályunk!»

Bordal

(Dallam: *Részeg vagyok rózsám...*)

Részeg vagyok rózsám, mint a csap,
beszedek már három hete minden nap.
Ha még egyszer beszekundázok,
az érettségin biztos elbukok!

Prefektus Úr, sej-haj...!

(Dallam: *Százados úr sej-haj...*)

Prefektus Úr, sej-haj,
Prefektus Úr, ha átmegy a rendházba,
visszagondol, sej-haj,
visszagondol a huszonöt diákra.
«Könnyebb lesz tán az életem,
hogy elmentetek,
no, de azért mégis
néha-néha visszasírlak titeket!»

Itt hagyom most, sej-haj,
itt hagyom a konviktus lakásom.
Nincsen többé, sej-haj,
nincsen többé egyetlen-egy diákom.
«Furcsa mind az nekem nagyon,
hogy elmentetek,
az a fontos, sej-haj,
fontos az, hogy leérettségiztetek.»

Pesszimista

(Dallam: *Magas jegenyefán...*)

Magas jegenyefán sárgarigó fészkel.
Tanulok én nappal, magolok én éjjel.
Az a sárgarigó könnyen felszáll oda,
De az érettségin nem megyek át soha!

Optimista

(Dallam: *Van egy szőke asszony...*)

Van egy érettségi, az egész csak móka,
Nem leszel ott *intve*, még kevésbé *róva*;
E miatt ne tanulj, ne íj nappal-éjjel,
És az idegzeted ne roncsoljad széjjel,
Ilyen *csekélységgel*!

Ezzel befejeződik a Gödöllői Premontrei Szent Norbert
Nevelőintézet 1938-ban érettségizett növendékeinek, a
huszonöt konviktor életét bemutató dalok közlése.

**A GÖDÖLLŐI PREMONTREI SZENT NORBERT GIMNÁZIUMOT
ÉS TANULÓIT SEGÍTŐ KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
tájékoztatója a szája 1 %-ának 2006 év III. negyedév végéig
történt felajánlásairól.**

A többször módosított 1996 évi CXXVI törvényt alkalmazó állampolgárok egy csoportja úgy rendelkezett, hogy személyi jövedelemadójának 1 %-át a nevezett Alapítvány kapja meg, rendeltetés szerinti felhasználásra. Nyilvántartásunk szerint 2006. szeptember 30-ig az alábbi összegeket ajánlották fel:

2006.-ban	2.715.012.- Ft.
2005.-ben	1.867.317.- Ft.
2004.-ben	1.650.431.- Ft.
2003.-ban	1.726.073.- Ft.
2002.-ben	1.534.011.- Ft.
2001.-ben	1.162.912.- Ft.
2000.-ben	1.115.398.- Ft.
1999.-ben	918.723.- Ft.
1998.-ban	770.431.- Ft.
1997.-ben	784.464.- Ft.

összesen: 14.349.044.- Ft

Hálás köszönetet mondunk az adakozóknak, külön kiemelve az idei esztendő eredményét, amely több mint nyolcszázezer forinttal magasabb a tavalyi összegnél. Ahogy a felajánlók kitettek magukért, úgy az Alapítvány is igyekezni fog még több segítséget nyújtani a Gimnáziumnak és tanulóinak.

Kérjük a kedves szülőket és mindazokat, akik személyi jövedelmük adójának 1%-át fel kívánják ajánlani, azt a jövőben is az Alapítvány számára tegyék meg.

Tájékoztatjuk azokat, akik az Alapítvány csekkszámára: **11742049-20283609** csekken fizetnek be, hogy a befizetett összegről igazolást adunk, amivel az Alapítvány számára befizetett összeg (jelenleg) 30 %-a az adóalapból leírható. A befizetésnél kérjük feltüntetni az Alapítvány **adószámát: 18672239-1-13.** valamint a befizető adóigazolványán szereplő, **„adóazonosító jele”** megnevezésű, tízjegyű számot, mert az adóhatóság csak ezzel a számmal fogadja el a befizetés elkönyvelését.

Budapest, 2006-10-11

*Fejéregyházi Sándor
a kuratórium elnöke.*

Hírek Csornáról és Rozsnyóról

A Magyar Nemzet 2006. május 25-i számában két érdekes cikket fedeztem fel. Az egyikben a csornai premontrei rendház történetéről írt Balázs Csaba. Horváth Lóránt Ödön prépost-prelátussal és Szár Gyula Gergely novíciussal beszélgetett „Csornán 825 éve telepedtek le a premontrei szerzetesek” címmel.

A beszélgetés elején a rendalapító Szent Norbert megtéréséről, az 1130-as magyarországi alapításról (Váradhegyfok), majd az 1180-ban Csornán létrehozott prépostságról volt szó. A rend egyik legfőbb sajátossága, hogy a szerzetesek nemcsak imádkoztak és elmélkedtek, hanem lelkipásztori munkát is végeztek. A rendalapító jellemző ábrázolása: kezében szentségtartóval, a premontreieknél az Oltáriszentség tiszteltének fontosságát jelenti. A rend tagjainak feladata volt a földek termővé tétele, az apátság hiteles hely volt, vagyis oklevelek írásba foglalásával volt megbízva, királyi engedéllyel igazságot is szolgáltatathatott.

A II. József idején elvett kolostorokat és birtokokat I. Ferenc 1802-ben visszaadta, és megbízta a rendet az ifjúság nevelésével. Így működött a gimnázium a rend Keszthelyen és Szombathelyen. Most Szombathelyen van premontrei gimnázium. A prépostság jövőjét a fiatalok jelentik. Szár Gyula Gergely 100 év után az első csornai születésű jelölt a rend életében.

A másik cikket Kiss Gy. Csaba írta „Rozsnyó Budapesten” címmel. A Rákóczi út 15. szám alatti kiállító teremben a rozsnyói Bányászati Múzeum mutatta be a rozsnyói püspöki palotában lévő, 1513-ból való táblakép másolatát: Szent Anna Szűz Máriával és Jézussal. A jelenet háttérében fölfedezhető a gömöri bányászat korabeli képe a rozsnyói Kálváriával. Nekünk, premontrei öregdiákoknak különösen sokat mond Rozsnyó neve, az egykor ott működött rendi gimnáziumra visszaemlékezve. *Mayer László*

Dessewffy Olivér

1930-2006

Október 2-án hallottuk váratlan halála szomorú hírért. Az első döbbenetben sokunk számára felfoghatatlan volt, hogy az a diáktárs, akivel életünk meghatározó szakaszát töltöttük együtt a Gödöllői Premontrei Gimnáziumban, akinek évődő humorát, derűs kedélyét távollétében sem feleedtük – ilyen hirtelen távozhat közülünk. Hihetetlennek tűnt, hogy ezen a téren is megelőzzön bármelyikünket, és a dolgok jelenlegi állását tekintve az alkalmi vitákban ezután már nem az övé lesz a döntő szó.

Dessewffy Olivér összetéveszthetetlen, sajátos lény egybefonódott közös és magánéletünkkel. Örömmel, fenntartás nélkül nyugtáztuk már kisdíák korában mutatkozó tehetségét. Természetesnek tartottuk folyvást gyarapodó szellemi értékeit, kivételes nyelvérzékét, biztos memóriáját; élveztük irodalmi, művészi képességei kamatoztatását, sokoldalúságát.

Színes egyénisége már kezdettől meghatározta életvitelét, és számon tarthattuk ennek későbbi megnyilatkozásait is. Szász Imre „Ménesi út” c. regényéből értesülhettünk kollégiumi társai csodálójától kísért zongorajátékáról; tudjuk, hogy éveken át részt vett baráti házimuzykálásban. Már a gimnáziumban is fel tűnő ügyessége volt a mozgatója egész életén át tartó testedzésének a labdajátékoktól a vízi sportokig.

Mindez pedig történt a vegyészkutató eredményekben gazdag szakmai munkája mellett. Ugyanakkor hűséges maradt hozzánk, elsőként szerveződött gimnáziumi közösségéhez, osztálytársaihoz. A legtermészetesebb volt számunkra, hogy összejöveteleinket ő készítette elő, a tőle elvárt, mégis mindig meglepő ötletességgel, tréfás kedvességgel alkalmazott, találó formában. Személyes ráhatása segítette a társas kapcsolatok életben tartását. Midőn hosszú idő elteltével lehetségessé vált az Öregdiák Egyesület megalakítása, az elsők között volt az itthoniak és külföldön élők toborzásában.

Nem lehetett kétséges, hogy 1989-ben ő lett a 41 évvel korábban – az iskola államosításának napjaiban – érettségizettek évfolyamfelelőse. Tíz évvel ezelőtt ő köszöntötte születésnapján hajdani osztályfőnökünket – könnyed ötlettel építve az Ottó név és a 80. szám latin megfelelőjének hasonló hangalakjára.

Amikor 1948 májusában elballagott az osztályunk, egyik diáktársnak ez alkalomból született verse Olivért költői vetélkedésre sarkallta. Győztes versének utolsó soraival emlékezünk most rá. Ám – rendkívüli alakja váratlan fordulataihoz illően – így mégiscsak neki jut a végső szó: Ő búcsúzik tőlünk:

A távol csúcs, ha elközelget,
És fenn jársz már a hegytetőn,
Dalolnak majd a régi percek...
Lelked keresd hát csöörtetőn!

Lépted hiába kószál sorba
Tengert, kunyhót és palotát,
Csak ott lesz örök ez az óra:
„Isten Veletek, cimborák.”

Janda Géza

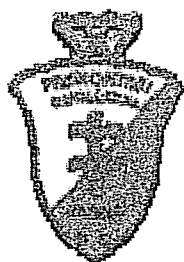
Nagyváradai beszámoló

A társegyesülettől a következő összefoglalást kaptuk.

- Igen nagy létszámban vettünk részt a Varadinum ünneppsorozat rendezvényein.
- Ugyanakkor Dutka Ákos egykori diákunk születésének 125 évfordulója alkalmából „Emlékműsort” rendeztünk.
- Megtartottuk a 45 – 50 – 55 és 58 éves érettségi találkozókat, kiosztva a diplomákat.
- Népes küldöttséggel vettünk részt az ez évi gödöllői találkozón.
- A Szent Korona Szövetséggel közösen megrendeztük a II. Bihari találkozót Bihar községben.
- Augusztus hónapban az Öregdiák Egyesületünk kiadásában megjelentettük Dutka Ákos versek és prózai írások antológiáját „Új idők megszállottja” címmel. A Püspöki palota Széchenyi-termében zsúfolt érdeklődők körében tartottuk a könyvismertetőt.
- A havonként tartott találkozóinkra rendszeresen meghívunk jeles előadókat különböző témakörökből.
- Ez évben is sikerült ingyenes magyarországi táborozást biztosítanunk a fiataljainknak.
- Népes részvételt biztosítottunk a különböző pályázatokon a fiataljaink részére, egyben jelentős díjazást is a helyezetteknek.
- A Hírlevelünk ez évi II. száma októberben jelenik meg.

Pásztai Ottó

LEVÉL KASSÁRÓL
Virtute vinces
Az erényben győzől.

*A kassai premontrei gimnázium
 jelvénye*

A Rákócziak címere

*A jászóvári premontrei monostor
 címere 1920 után*

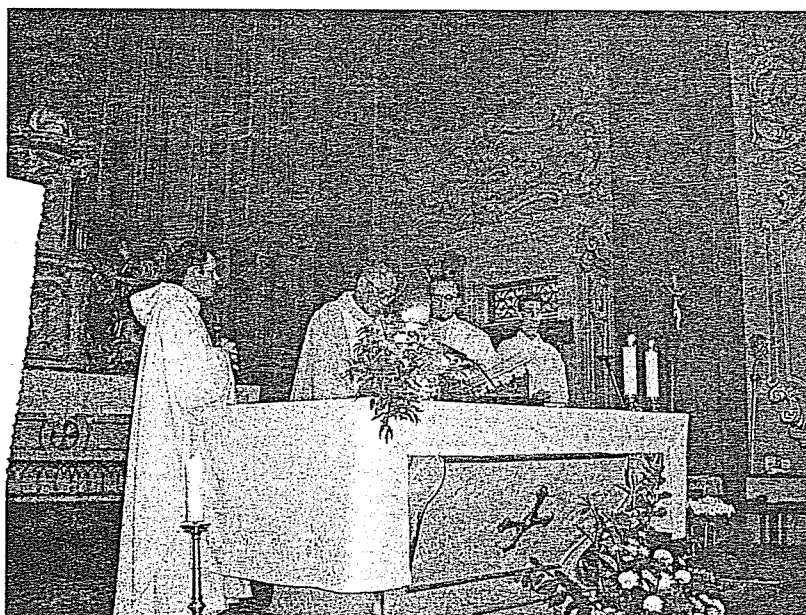
A jászóvári premontrei rend jelszava és a volt kassai premontrei gimnázium zászlaját díszítő felirat hívja-várja évente öregdiákjait Kassára. Ezidén immár XVI-ik találkozóunkat tartottuk, abban az évben, amikor Kassa városa is II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvai hazahozatalának 100 éves évfordulóját ünnepli. A volt gimnázium is az Ő nevét viseli és a Rákóczi család, valamint a Premontrei rend történelme nagyon sok vonatkozásban összeforr.

Ennek jegyében zajlott le a háromnapos rendezvény, mely mintegy bevezetőképpen osztálytalálkozókkal kezdődött. Majd másnap, szombat délelőtt, a Rákóczi emlékhelyeket látogatta meg a lelkes társaság. A „Késmárk felől...” fúvó hideg szél dacára, az Orbán-torony körül folyó ásatások buckáin átlépegetve, de nagyon kedves, jó hangulatban, a Dómban először az északi kapu felett lévő, II. Rákóczi Ferenc életútját ábrázoló triptichont tekintettük meg, az öregdiák Czima György lányának, ifj. **Czima Erzsébet**nek szakavatott magyarázatával. A freskó Dudits Andor remeke, melyet a Fejedelem hamvainak 1906. okt. 29-én történt hazahozatala emlékére festett. Levonulva a kriptába megkoszorúztuk és imával, énekkel róttuk le tiszteletünket a Fejedelem és bujdosótársai sírhelyeinél. Ezután a Premontrei-templomban **Banyko Attila Joachim O. Praem atya** mutatta be, és igen élvezetesen magyarázta el a Rákóczi család és a Premontrei rend és templom összefüggéseit, kezdve a három szent kassai vértanú halálával, majd Báthory Zsófia 1681-ben történt templom építtetésével folytatva, bemutatta a templomban lévő műemlékeket. A Rodostó-ház megtekintésével folytatódott a látogatás, ennek sok lélekemelő emlékével. Nem lehetett meghatódás nélkül nézni a Fejedelem saját kezeivel faragott tárgyakat, s az 1906-ban készült, a kassai temetési menetet bemutató filmet szinte földbegyökerezett lábakon néztük. Az udvaron az új, a Magyar Köztársaság által adományozott II. Rákóczi Ferencet ábrázoló szobornál gyűlt össze a társaság, fényképezéssel, örömmel fejezve be a városnézést.

A találkozó középpontját az ünnepi gyűlés képezte, melyen az egész iskola öregdiákjai és a meghívott vendégek vettek részt. Ennek keretében, ünnepi beszédjében **Bartal Károly Tamás O. Praem. jászóvári apát úr**, a kassai premontrei öregdiákok tiszteletbeli elnöke „A közösség összetartó ereje” címen igencsak elgondolkoztató, napjaink oly fontos problémáját taglalta. **Czima György** öregdiák az idei II. Rákóczi Ferencet érintő eseményekről, a további jubileumokról, mint a Honvéd-szobor felállításáról tartott előadást. A Honvéd-szobor felállításának gondolatát **Schalkház Lipót** (a családban a II-ik) vetette fel, aki a városnak igen tisztelt, neves polgára volt. Az ő édesapja által alapított „Schalkház-szálloda” (a vendégfogadó - ahogy akkoriban nevezték) Európa-szerte nagy hírnévnek örvendett. De nemcsak mint „vendégfogadó”, hanem mint központja a nagyon igényes művészi és társadalmi rendezvényeknek. A Honvédszobor felállításában a premontrei rend tagjai igen erőteljesen vettek részt: **Dr. Takács Menyhért**, a jászói prépost-prelátus a „Honvéd-bizottság” elnöke volt, **Dr. Horváth Balázs** és **Szabó Adorján** premontrei gimnáziumi tanárok pedig a titkárai. Schalkház Lipót leánya volt – három gyermeke közül – **Schalkház Sára**, aki később felvette a **Salkaházi** nevet. Az egész katolikus világ,

Magyarország és Kassa is lelkesülten készült az idei, szeptember 17-i boldoggá-avatásra. Minket, a kassai premontreistákat különös örömmel tölt el az a tény, hogy boldog Sára testvér kedves nagynénje volt a mi öregdiáktársunknak **Schalkház Lászlónak és bátyjának Lipótnak**. Krónikánkban – de főképpen szívünkben – őrizzük azt a gyönyörű napot, amikor Kassán, a premontrei templomban a Schalkház fivérek kérésére, a mi kedves fiatal **Banyakó Attila Joachim** atyánk celebrálásával 1999. május 8-án, Sára testvér születésének 100-ik évfordulóján ünnepi szentmisét mutattunk be. Ezzel bekapcsolódtunk a boldoggá avatásért kezdeményezett imaláncba. Nagy örömünkre szolgált és felemelő volt, hogy a család szerte-szét lakó tagjai – több mint 30-an – jelen voltak ezen a csodálatos szentmisén, melyért a család nevében a doyen Lipót mondott köszönetet. Találkozónk műsorát **ifj. Havasi Péter** kedves-szép szavalata folytatta, aki Mécs László: „Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld” c. költeményét adta elő. A jubilánsok és diáktársaik jelenlévő özvegyeinek felköszöntésével folytatódott az ünnepély, majd közös vacsora keretében kedves, baráti beszélgetéssel zárult az est.

Összejövetelünk fénypontja azonban a vasárnapi ünnepi diákmise volt. Szentháromság vasárnapja a premontrei templom búcsúnapja Báthory Zsófia felajánlása alapján. Áldásos körülmény volt, hogy ezen a napon tarthattuk meg diákmisénket, melyet **Bartal Károly Tamás** apát úr celebrált, **Banyakó Attila Joachim** atyával. Az apát úr nagy ajándékkal lepte meg az öregdiákokat: a szentmise nagy részét latinul mutatta be, fiatalos, szép hangon énekelve annak részeit. Az áhítatot és ünnepélyességet nagyban emelte a **Csermely-kórus**, amely W. A. Mozart Koronázási miséjét adta elő **Havasi József** karnagy vezényletével. A szentmise keretében a Szent Norbert himnusz hangjai mellett megkoszorúztuk elhunyt tanáraink és diáktársaink emléktábláját, melynél **Labancz Dezső** öregdiák fejezte ki mindnyájunk tiszteletét és háláját volt tanáraink és az iskola iránt.

Az Apát úr miseruhájának aranyšíne átragyogott a zsúfolt templomban imádkozó hívekre. Kijövet a miséről visszaragyogott a boldog szemekben, lélekben még énekelve dicsőséget az Istennek és békeséget az embernek.

*Czima György
kassai premontrei öregdiák*

Gratulálunk Kovács Béla Kolos vasdiplomájához

Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy egykori diáktársunk és tanárunk, Kovács Béla az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 2006. október 24-én vette át vasdiplomának nevezett kitüntető oklevelét.

Jó egészséget kívánunk!

Öregdiáktársai

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁK EGYESÜLET HÍREI

A tagsági névsor 33. sz. kiegészítése és változások
2006. március 25-től 2006. október 25-ig (lapzártáig).

• **Elhunytak:** Gyorgyevics Sándorné (férje 1931. évf, megh. 2006. 07, Bp, pártoló tag), Berey János (1932. évf, megh. 2006. 04, Bp), Igaly György (1932. évf, megh. 2006. 03. 23, Bp), Hetényi Gyula (1935. évf, megh. 2006. 06, Bp), Jilly Béla (1938/A. évf, megh. 2006. 07. 28, Bp. Megyeri temető), Bundy János (1939. évf, megh. 2006. 04. 06, Bp), Bese László (1940. évf, megh. 2006. 03, Csömör), Mühlhauser Endre (1942. évf, megh. 2006. 06, Bp, nem volt tag), Takács Ottó (1943. évf, megh. 2006. 04, Bp), Kocziha Jenő (1943. évf, megh. 2006. 05, Bp, nem volt tag), Dobák Lajos (1946. évf, megh. 2006. 03, Bp), Götze Árpád (1946. évf, megh. 2006. 06, Bp), Jósika Miklós (1947. évf, megh. 2006. 07. 23, Ausztrália), Kimpel Flóris (1947. évf, megh. 2006. 08. 20, Bp), Dessewffy Olivér (1948. évf, megh. 2006. 10, Bp), Béres József (Kassai diák, évf. kívüli, megh. 2006. 03, Bp.).

• **Új belépők:** Szecsödi Lászlóné (1949. évf. özvegye, pártoló tag), Jánosdeák Egon (felesége 1950. évf, pártoló tag.), Molnár József Gyula (Nagyvárad diák, évf. kívüli, pártoló tag); Sártory Endre (1947-50 között gödöllői diák volt); **kilépett 2006-ban:** Endrey Antal (1940. évf.).

• Változások bejelentése:

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését (Egyesülettel, évf. felelőssel). A diáktárs elhunytáról kérünk értesítést a hozzátartozóktól, hogy a temetésen búcsút vehessünk.

• **Tagdíj és befizetések:** A 2006. évi tagdíj 1000 Ft. Akinek ez az összeg sok, jelezze Egyesületünkkel, hogy tagdíjmentesként kezelhessük. Néhány tagtársunk - bizonyára elfelejtve - évek óta nem fizetett tagdíjat. A hátralékot is kérjük az egyesületi csekken (ne alapítványi csekken) befizetni! Belföldi befizetés az Egyesület részére a Gödöllői OTP-nél kezelt **11742049-20260804** számlaszámra bármelyik OTP pénztárnál. A befizetés így előnyösebb, mint a postahivatalokon keresztül. A Posta az Egyesület felé kezelési díjat számol fel, az OTP nem! Ilyen csekket most nem mellékelünk! Akinek szüksége van ilyenre, kérésére küldünk. Külföldön élő tagtársaink lehetőleg hazalátogatóval küldjék el a tagdíjat és egyéb befizetésüket, mivel az átutalás és a csekk jelentős kezelési költség levonásával jár. Felhívjuk fiatal öreg-diáktársaink figyelmét, hogy munkába állásuk után a tagdíjat tőlük is kérjük!

• **Bármilyen csekket** (egyesületi, alapítványi célokra) vagy tagsági **jelentkezési lapot** az Egyesület küld az ezt igénylőnek. Alapítványi csekket is kérésre küldünk! Az Alapítvány a befizetésekről jövő év elején igazolást küld, a törvény szerinti összegek leírhatók a személyi jövedelemadó alaphól. Az erre vonatkozó tájékoztatás a körlevél 20. oldalán olvasható. Alapítvány adószáma: 18672239-1-13.

• **Kérés:** Az Egyesület eddigi pénzkeretei megfogyatkoztak. Szeretnénk éves terveinket megvalósítani, így a körlevelek kiadását és szétküldését, rászorulóknak segélyezését, diákok jutalmazását. Mindehhez kérjük a további segítséget is – köszönettel!

• **Emlékkönyv:** Tervezzük 4. Emlékkönyvünk kiadását. Akinek tanárokkal, diákokkal kapcsolatos emlékei vannak, kérjük, küldje el az Egyesület vagy Mayer László címére.

• **Tagtoborzás:** Aki tud olyan diáktársunkról, aki még nem tagja az Egyesületnek, értesítse öreg-diák közösségünkről. Címüket küldjék el az Egyesület vezetőségének, jelentkezési lapot adunk!

• Programok a következő évre:

- Szent Norbert ünnep Gödöllőn 2007. június 2. (vagy 9)
- Kirándulások 2007. május-június (a programokat tavasszal ismertetjük).
- **Jubiláló évfolyamok:** 1932, 1937, 1942, 1947, 1952, 2002. Találkozunk Gödöllőn!

Címünk: Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete 2100 Gödöllő, Fácán sor 3. Tel: 28/430-879

Ügyintézés Gödöllőn: az Egyesület címén (e-mail: dunai@mail.prem.hu)

Budapesten: Mayer László 1085 Bp, Mária u. 56. (e-mail: malamayer@freemail.hu) Tel: 337-2550

Dr. Polcz Iván 1126 Budapest, Fodor u.25. (e-mail: ipolcz@freestart.hu) Tel: 395-4703

Várady-Brenner András 1221 Bp, Bimbó u. 7 (e-mail: varady-brenner@tvnetwork.hu). Tel: 226-4852

Kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánunk!